

NOTĂ DE FUNDAMENTARE la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind simplificarea legislației fiscale și vamale)
1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de lege privind modificarea Codului fiscal nr. 1163/1997, Codului vamal nr. 95/2021 și a altor acte normative este elaborat în scopul consolidării și perfecționării cadrului normativ existent, prin instituirea unor reglementări mai clare, previzibile și eficiente, capabile să asigure o aplicare uniformă a normelor legale și să contribuie la creșterea gradului de securitate juridică atât pentru contribuabili, cât și pentru autoritățile responsabile de administrarea fiscală și vamală. Necesitatea promovării proiectului de lege rezultă din practica de aplicare a legislației fiscale și vamale, în cadrul căreia au fost identificate anumite lacune normative, neclarități de interpretare, precum și dificultăți de ordin procedural care generează impedimente în procesul de administrare fiscală și de exercitare a drepturilor și obligațiilor contribuabililor. În acest sens, ajustările propuse urmăresc îmbunătățirea mecanismelor de aplicare a legislației, eliminarea normelor susceptibile de interpretări neuniforme și consolidarea unui cadru normativ mai accesibil și mai eficient. Totodată, propunerile care se regăsesc în proiectul de lege își au originea în solicitările și propunerile recepționate din partea autorităților publice, reprezentanților mediului de afaceri, asociațiilor profesionale, precum și a contribuabililor, care, în procesul de interacțiune cu autoritățile competente și de aplicare a legislației fiscale și vamale, au semnalat existența unor aspecte ce necesită intervenții normative suplimentare.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Prezentul proiect de lege a fost elaborat în scopul ajustării cadrului normativ național la cerințele actuale ale economiei și în vederea optimizării politicii fiscale și vamale. Acesta urmărește eliminarea unor discrepanțe legislative, clarificarea unor prevederi și stimularea unor sectoare economice prin ajustări fiscale. Totodată, se urmărește implementarea unor măsuri care să faciliteze activitatea economică și să asigure o aplicare mai echitabilă a legislației fiscale și vamale. Totodată, proiectul urmărește perfecționarea cadrului normativ existent prin ajustarea unor prevederi fiscale, vamale și procedurale, eliminarea ambiguităților legislative, uniformizarea practicilor de aplicare. Obiectivele urmărite sunt fundamentate pe patru piloni: - simplitate;

- claritate;
- competitivitate;
- conformare.

Astfel, menționăm că sistemul de impozitare reprezintă principalul instrument de formare a resurselor bugetare, având rolul de a asigura venituri suficiente pentru finanțarea cheltuielilor publice și, respectiv, realizarea priorităților statului în domeniile social, economic și educațional.

În acest context, se susține promovarea unor politici fiscale sustenabile, corelate cu obiectivele de stimulare a investițiilor și de creștere a competitivității economice. Aceste obiective pot fi realizate inclusiv prin reconceptualizarea principiilor de aplicare a impozitelor directe și indirecte.

În particular, în partea ce ține de **impozitul pe venit**, cadrul normativ actual privind impozitul pe venit cuprinde un sistem diferențiat de cote de impozitare, facilități fiscale și regimuri speciale aplicabile diferitelor categorii de contribuabili și tipuri de venituri. Deși aceste mecanisme au fost instituite pentru a răspunde unor obiective economice și sociale specifice, evoluțiile economice și necesitatea consolidării veniturilor bugetare au evidențiat existența unor neuniformități și deficiențe care afectează echitatea, eficiența și administrarea sistemului fiscal.

În domeniul impozitării persoanelor juridice și al persoanelor fizice care practică activitatea de întreprinzător, cadrul normativ prevede cote diferite de impozitare pentru contribuabili aflați în situații economice comparabile, precum gospodăriile țărănești și întreprinderile individuale, ceea ce generează un tratament fiscal neuniform. De asemenea, condițiile actuale privind aplicarea regimului special de impozitare cu 4% din rulaj nu corespund în totalitate realităților economice și permit, în anumite cazuri, utilizarea unor regimuri fiscale preferențiale de către contribuabili care desfășoară preponderent activități de consultanță, afectând neutralitatea și echitatea sistemului fiscal.

În ceea ce privește persoanele fizice, legislația actuală stabilește un quantum al scutirii personale care nu mai reflectă evoluția costului vieții și diminuarea puterii de cumpărare, reducând eficiența mecanismului de protecție fiscală pentru contribuabili. Totodată, condițiile restrictive privind calificarea unei locuințe drept „locuință de bază” limitează accesul contribuabililor la facilitățile fiscale aferente înstrăinării bunurilor imobile.

Regimul actual de impozitare a veniturilor investiționale este caracterizat prin aplicarea unor cote diferențiate în funcție de natura venitului, ceea ce complică administrarea fiscală, generează dificultăți de conformare pentru contribuabili și creează oportunități de optimizare fiscală prin reclassificarea veniturilor. În același timp, existența unui număr semnificativ de venituri neimpozabile și facilități fiscale reduce baza de impozitare și afectează principiul echității fiscale.

În acest sens, cadrul normativ actual necesită ajustări pentru uniformizarea tratamentului fiscal al contribuabililor, extinderea bazei impozabile, reducerea

posibilităților de optimizare fiscală, simplificarea administrării fiscale și consolidarea veniturilor bugetului public național, menținând totodată măsurile de protecție fiscală destinate persoanelor fizice.

În partea ce ține de **TVA**, este de menționat faptul că, menținerea unor tratamente fiscale distincte pentru categorii similare de bunuri și servicii, precum și existența anumitor scutiri de TVA generează inechități fiscale și distorsiuni economice, care afectează funcționalitatea și eficiența sistemului fiscal.

În același timp, cadrul normativ național necesită ajustări pentru continuarea procesului de armonizare cu prevederile Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată. În forma actuală, anumite scutiri și tratamente preferențiale nu sunt pe deplin compatibile cu principiile europene privind neutralitatea TVA și pot constitui măsuri susceptibile de a genera avantaje selective în sensul legislației privind ajutorul de stat.

Totodată, dezvoltarea accelerată a comerțului electronic transfrontalier a evidențiat insuficiența cadrului normativ privind impozitarea vânzărilor la distanță de mărfuri importate cu valoare redusă. Reglementările actuale nu instituie un mecanism special de declarare și plată a TVA pentru aceste operațiuni și nu stabilesc obligații clare pentru operatorii economici nerezidenți sau intermediarii care facilitează astfel de livrări. Această situație generează diferențe de tratament între comercianții locali și platformele de comerț electronic din afara Republicii Moldova, creează riscuri de diminuare a veniturilor bugetare și complică administrarea fiscală și vamală.

Prin urmare, deficiențele identificate impun revizuirea cadrului normativ în vederea simplificării și uniformizării regimului TVA, reducerii numărului de facilități fiscale nejustificate, extinderii bazei de impozitare, sporirii eficienței administrării TVA și armonizării legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene și cu normele privind ajutorul de stat.

La fel, în partea ce ține de **accize**, existența numeroaselor facilităților fiscale generează dificultăți în procesul de administrare fiscală și vamală, sporind complexitatea aplicării și monitorizării cadrului normativ. Menținerea unui sistem fragmentat de facilități poate crea tratamente fiscale diferențiate între contribuabili, poate genera riscuri de interpretare neuniformă a legislației și poate implica costuri administrative suplimentare atât pentru autoritățile competente, cât și pentru mediul de afaceri.

Subsidiar, o problemă ce necesită intervenție prin instrumente de politică fiscală vizează consolidarea rolului accizelor ca mecanism de protecție a sănătății publice. În acest sens, se propune extinderea graduală a bazei impozabile unor categorii de produse accizabile cu impact negativ asupra sănătății populației, în corelare cu obiectivele politicilor naționale din domeniul sănătății și cu bunele practici internaționale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege prevede norme de modificare a următoarelor acte normative:

- Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi;
- Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni;
- Codul fiscal nr.1163/1997
- Legea nr.1164/1997 pentru punerea în aplicare a Titlurilor I și II ale Codului fiscal;
- Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal;
- Legea nr.1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe;
- Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale;
- Legea nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal;
- Legea nr.1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare;
- Legea nr.1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari, Căușeni și Anenii Noi;
- Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorii de asistență medicală;
- Legea nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător;
- Legea nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale;
- Codul de executare nr.443/2004;
- Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată
- Codul vamal nr.95/2021;
- Legea nr.146/2025 pentru modificarea unor acte normative (regimul datoriilor vamale și penalitățile aferente pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, reglementări privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Astfel, principalele propunerile incluse în proiectul de lege pentru modificarea Codului fiscal nr.1163/1997 și a altor acte normative, sunt sistematizate și descrise în continuare.

Având în vedere că Regulamentul de formare a prețurilor de comercializare a produselor social importante, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 774/2016, a fost abrogat la data de 30.04.2026 în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 198/2025, se propune abrogarea prevederilor articolului 10 alineatul (8) din **Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi**, care reglementează sancțiunea aplicabilă pentru încălcarea modului de aplicare a adaosului comercial pentru produsele social importante.

Or, în condițiile actuale, norma menționată a devenit caducă și, în vederea aducerii în concordanță cu cadrul normativ în vigoare, se impune abrogarea acesteia.

Codul fiscal nr.1163/1997

Modificările ce vizează impozitul pe venit

Impozitarea persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitatea de întreprinzător

1. Ajustarea cotei impozitului pe venit asupra veniturilor generate de către gospodăriile țărănești, prin majorarea acesteia de la 7% la 12%.

Este de menționat că scopul este uniformizarea cotelor și aplicarea unui tratament egal între contribuabili, și anume între fondatorii GT și a întreprinderii individuale.

2. Extinderea termenului de aplicare a cotei „0” a impozitului pe venit în cazul profitului nedistribuit.

Actualmente, Codul fiscal reglementează mecanismul de amânare a achitării impozitului pe venit în cazul nedistribuirii profitului aferent anilor 2023-2026.

Astfel, se propune extinderea termenului respectiv, până la anul 2029 inclusiv, precum și revizuirea condițiilor de eligibilitate a companiilor, prin extinderea cifrei de afaceri sau totalul activelor de la 100 mil lei la 200 mil lei.

Respectiv, prin măsura dată se urmărește asigurarea creșterii economice, atragerea investițiilor străine în active, precum și extinderea activităților economice desfășurate de către agenții economice.

Totodată, o măsura importantă este că impozitul pe venit aferent profitului obținut în perioadele fiscale 2027–2029 poate fi amânat până la momentul distribuirii dividendelor **sau al acoperirii pierderilor anilor precedenți.**

Astfel, în cazul în care întreprinderea nu distribuie dividende și nu utilizează profitul pentru acoperirea pierderilor anilor precedenți, impozitul aferent profitului perioadei respective poate rămâne neachitat până la apariția unuia dintre aceste evenimente.

La fel, aplicând modificările propuse la art.87 alin.(1¹) și alin.(1²) cu norma prevăzută la dispoziții tranzitorii a proiectului, contribuabilii vor avea posibilitatea de amânare a achitării impozitului pe venit, inclusiv după data prezentării a declarației fiscale.

3. Revizuirea condițiilor de eligibilitate a contribuabililor drept subiecți a impozitării cu 4%.

Actualmente Codul fiscal acordă dreptul contribuabililor care au venitul pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management (pct. 70.22 din CAEM) mai mic de 60% din venitul din vânzări, se aplice cota impozitului pe venit în mărimea de 4% din rulaj.

Astfel, se propune reducerea pragului dat, prin stabilirea acestuia în mărimea de 25%. Respectiv, în cazul în care contribuabilul va avea venitul din consultanță mai mare de 25% din totalul veniturilor de vânzări, acesta va aplica cota în mărimea de 12%.

4. Eliminarea unor scutirii de la plata impozitului pe venit

Măsura are ca obiect revizuirea regimului facilităților fiscale prin eliminarea scutirii de la plata impozitului pe venit aplicabile asociațiilor de economii și împrumut, organizațiilor sindicale și patronale, precum și instituțiilor de învățământ private. Intervenția legislativă urmărește extinderea bazei de impozitare, eficientizarea sistemului de facilități fiscale și consolidarea veniturilor bugetului public național, în vederea asigurării unui tratament fiscal uniform și echitabil pentru contribuabili.

În partea ce vizează abrogarea scutirii de la plata impozitului pe venit pentru instituțiile de învățământ private este de menționat că, aceștia vor aplica cota impozitului pe venit în mărime de 12% inclusiv în cazul în care au statut de organizație necomercială.

Impozitarea persoanelor fizice care nu practică activitatea de întreprinzător

1. Majorarea cuantumului scutirii personale.

Proiectul de lege prevede, majorarea cuantumului scutirii persoane și scutirii personale majore acordate persoanelor fizice de la 29700 lei anual până la 40020 lei anual, și de la 34620 lei la 40020 lei respectiv.

Măsura are drept scop reducerea sarcinii fiscale asupra persoanelor fizice, creșterea venitului disponibil al gospodăriilor și consolidarea protecției sociale prin adaptarea sistemului fiscal la evoluția costului vieții și a necesităților familiale.

2. Revizuirea condițiilor de stabilire a „locuinței de bază”.

La moment, noțiunea de „locuința de bază” reglementează două condiții: persoana fizică trebuie să fie proprietar a bunului și să dețină domiciliu în bunul respectiv cel puțin în timp de 3 ani. Aceasta condiție este necesară pentru a scuti persoanele fizice de la impozitul pe venit la creșterea de capital în cazul înstrăinării bunului (casa, apartamente).

Se propune completarea condițiilor respective în scopul acordării persoanelor fizice a dreptului de a alege cum va fi confirmată „locuința de bază”: prin domiciliu de cel puțin de 3 ani sau prin faptul că bunul respectiv reprezintă unică locuință a acestuia timp de 3 ani care este înregistrat în Registrul bunurilor imobile.

3. Stabilirea unui prag de 100 de lei al datoriei la impozitul pe venit pentru persoană fizică care efectuează desemnarea procentuală

În prezent, art. 15² alin. (1) din Codul fiscal condiționează exercitarea dreptului de desemnare de lipsa datoriilor la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare pentru persoanele fizice. Prin urmare, orice datorie, indiferent de cuantum, poate conduce la nevalidarea desemnării. Aplicarea unei interdicții absolute inclusiv în cazul unor sume nesemnificative este disproporționată față de scopul urmărit și restrânge inutil numărul contribuabililor care pot utiliza mecanismul.

4. Revizuirea cotelor impozitului pe venit aferent veniturilor investiționale (capitale) a persoanelor fizice.

La moment, legislația actuală a Republicii Moldova include un șir de venituri aferent cărora se aplică diferite cote a impozitului pe venit, și anume aferent veniturilor obținute de către persoanele fizice. Această diferențiere a cotelor impozitului aplicate creează dificultăți pentru contribuabili și agenții economici, precum și complică administrarea fiscală.

Astfel, având în vedere că veniturile investiționale reprezintă o capacitate economică a contribuabilului, similar veniturilor salariale sau celor din activitatea de întreprinzător, se propun următoarele cote a impozitului pe venit:

Tip de venit	Cota impozitului pe venit (situația actuală)	Cota impozitului pe venit (din 01.01.2027)
Creșterea de capital	12% se aplică la 50% din suma excedentară	12%
Dividende	6%	8%
Donații a mijloacelor bănești efectuate de către agenții economici în folosul persoanelor fizice	6%	12%

În partea ce vizează aplicarea cotei de 8% pentru dividende, aceasta urmează a fi aplicată doar în raport cu dividendele distribuite din profiturile generate începând cu perioada fiscală 2027.

Prin urmare, în cazul distribuirii dividendelor pentru perioadele precedente se vor aplica cotele reieșind din perioada fiscală corespunzătoare.

5. Extinderea bazei impozabile, prin revizuirea spectrului de venituri neimpozabile.

Proiectul de lege prevede reducerea spectrului de venituri care sunt scutite de impozit pe venit în scopul extinderii bazei impozabile, consolidării echității fiscale, precum și reducerii numărului de scutiri și facilități fiscale. Totodată, măsura urmărește diminuarea posibilităților de evitare a achitării impozitului pe venit prin transformarea artificială a veniturilor impozabile în cele scutite, simplificarea administrării fiscale și asigurarea unui tratament fiscal mai uniform și transparent pentru diferite categorii de venituri.

Astfel, se propune revizuirea *art.20* prin impozitarea următoarelor tipuri de venituri:

- dividendele aferente perioadelor fiscale de până la 1 ianuarie 2008 achitate în folosul persoanelor fizice rezidente;
- veniturile sub formă de royalty ale persoanelor fizice în vârstă de 60 ani și mai

mult din domeniul literaturii, artei și științei;

- plățile efectuate de angajator pentru testarea salariaților în vederea depistării prezenței virusului SARS-CoV-2 și pentru vaccinarea salariaților împotriva SARS-CoV-2.

De asemenea, prin prisma proiectului de lege se propune ajustarea *lit.p²) din articolul 20*, conform căreia nu vor fi impozabile câștigurile de la campaniile promoționale în partea în care valoarea fiecărui câștig nu depășește 10000 de lei.

6. Revizuirea condițiilor de determinare a creșterii de capital

Se propune extinderea bazei impozabile, prin excluderea reducerii de 50% în cazul determinării creșterii de capital. Astfel, mărimea creșterii sau pierderii de capital provenite din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital va fi egală cu diferența dintre suma încasată (venitul obținut) și baza valorică a acestor active. Prin urmare, aceasta abordare va aduce la echitatea fiscală între persoanele fizice și persoanele juridice care efectuează tranzacții de înstrăinare a activelor de capital.

Totodată, proiectul prevede că pentru determinarea bazei valorice ajustate a activelor de capital care urmează a fi înstrăinate, vor fi luate în considerare cheltuielile de reparații, confirmare în baza facturii fiscale și dovezi achitării cheltuielilor respective.

Suplimentar, prin prisma proiectului se propune modificarea *articolului 90*, care reglementează obligația persoanei juridice de a efectua reținerea prealabilă a impozitului pe venit din creșterea de capital determinată de către persoana fizică. În mai multe cazuri, persoana juridică nu cunoaște mărimea creșterii de capital la momentul reținerii.

Prin urmare, modificarea propusă urmărește trecerea obligației de determinare și declarare a creșterii de capital la persoana fizică, persoana juridică fiind scutită de această obligație.

7. Clarificarea modului de determinare și achitare a obligației fiscale aferente veniturilor obținute din transmiterea în posesie și/sau în folosință a proprietății imobiliare

Se propune stabilirea termenului de achitare până la data de 25 a lunii următoare lunii pentru care se determină obligația fiscală va permite determinarea impozitului aferent unei perioade fiscale integral consumate și va asigura corelarea termenului de achitare cu perioada pentru care este determinată obligația fiscală.

Totodată, stabilirea cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei aplicabil la determinarea obligației fiscale în cazul contractelor a căror valoare este exprimată în valută străină este necesară în vederea asigurării unui criteriu unic și clar de conversie a valorii contractuale în moneda națională și a aplicării uniforme a prevederilor fiscale.

Impozitarea nerezidenților

Proiectul de lege prevede ajustări la capitolul care reglementează modul de impozitare a nerezidenților.

Astfel, se propune stabilirea cotelor impozitului pe venit în următoarele mărimi:

- 12% din plățile direcționate spre achitare persoanelor nerezidente aferente veniturilor de la art.71, cu excepția celor specificate la art.71 alin.(1) lit.a);

- 6% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote părți, cu excepția celor prevăzute la lit.c), d) și e), achitate în folosul persoanelor nerezidente;

- 8% din dividende distribuite din profiturile generate începând cu perioada fiscală 2027, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote părți, achitate în folosul persoanelor nerezidente;

- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

- 15% din suma retrasă din capitalul social aferentă majorării capitalului social din repartizarea profitului net și/sau altor surse constatate în capitalul propriu între acționari (asociați) în perioadele fiscale 2010–2011 inclusiv, în conformitate cu cota de participație depusă în capitalul social.

- Propunerile urmăresc crearea unui tratament fiscal echitabil între persoanele fizice și juridice rezidente și nerezidente.

Totodată, se propune extinderea listei veniturilor impozabile în raport cu nerezidenți prin includerea patrimoniului primit cu titlu de donație sau de moștenire drept sursă de venit impozabil.

Astfel, modificarea propusă la art.71 lit.w) din Cod, vizează situația moștenirilor primite de persoane care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova și care, totodată, nu au statut de rezident fiscal al Republicii Moldova, respectiv persoanele care nu îndeplinesc criteriile de rezidență fiscală prevăzute de legislație stipulate la art.5 pct.5) din Cod.

Totodată, nu se vor considera venituri impozabile patrimoniul primit sub formă de moștenire în rude de gradul II.

Instituirea taxei de viciu aferente participării la jocurile de noroc și loterii

Proiectul de lege prevede *completarea Codului fiscal cu articolul 92²*, prin care se instituie taxa de viciu aferentă participării la jocurile de noroc și loterii. În acest sens, sunt reglementate obiectul impunerii, subiecții taxei, cota de 6%, modul de calcul, declarare și achitare a taxei, precum și alte aspecte ce țin de administrarea acesteia.

Instituirea taxei de viciu aferentă participării la jocurile de noroc și loteriilor este determinată, în primul rând, de necesitatea internalizării costurilor sociale generate de această activitate, care în prezent sunt suportate în mod disproporționat de sistemul public de sănătate și de asistență socială, fără o contribuție corespunzătoare din partea sectorului care le produce. Practicarea jocurilor de noroc este asociată, la nivelul unei părți a participanților, cu riscuri de dependență, îndatorare și afectare a stării de sănătate mintale, ale căror efecte se răsfrâng asupra familiei și comunității, generând costuri

publice indirecte semnificative. Prin funcția sa corectivă, taxa de viciu urmărește să apropie costul privat al participării la jocurile de noroc de costul social real al acestei activități, asigurând totodată o contribuție proporțională din partea celor care generează acest risc, comparativ cu restul contribuabililor care nu practică jocuri de noroc.

Măsura este coerentă cu recomandările organismelor internaționale de sănătate publică, precum și cu practica mai multor state care au introdus taxe suplimentare aplicate activității de jocuri de noroc și loterii, ca instrument complementar reglementărilor directe existente (limitarea accesului, mecanisme de autoexcludere, restricționarea publicității), în scopul reducerii prevalenței comportamentului de joc problematic.

Din perspectiva construcției tehnice, taxa propusă completează, fără a dubla, obligațiile fiscale existente ale organizatorilor de jocuri de noroc și loterii (taxe de licențiere, impozit pe venit din activitate), fiind așezată pe o bază de impozitare distinctă — mijloacele bănești depuse pentru suplinirea conturilor de joc, respectiv prețul biletului de loterie comercializat pe piață, inclusiv pe platforma electronică. Stabilirea unei cote fixe de 6%, calculată și virată direct de organizator, la momentul încasării mijloacele bănești depuse pentru suplinirea conturilor de joc sau al vânzării biletului, asigură un mecanism de colectare simplu și predictibil, care elimină necesitatea unei declarații individuale din partea fiecărui participant și reduce semnificativ atât costurile de conformare, cât și riscul de evaziune, comparativ cu un model bazat pe autodeclarare.

Modificările ce vizează taxa pe valoarea adăugată

În partea ce ține de modificările privind taxa pe valoarea adăugată (TVA) propuse în cadrul politicii fiscale și vamale pentru anul 2027, este de menționat că acestea au drept scop revizuirea regimului de impozitare aplicabil anumitor categorii de bunuri și servicii, reevaluarea facilităților fiscale existente, precum și instituirea unui sistem de TVA coerent, simplificat și neutru din punct de vedere fiscal.

Totodată, modificările urmăresc extinderea bazei de impozitare, reducerea distorsiunilor generate de aplicarea neuniformă a facilităților fiscale și asigurarea unui echilibru între obiectivele de politică socială și necesitatea consolidării sustenabilității bugetare.

În aceeași ordine de idei, măsurile propuse sunt elaborate în concordanță cu prevederile Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată și au ca obiectiv continuarea procesului de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene. De asemenea, acestea urmăresc conformarea cadrului normativ național la deciziile Consiliului Concurenței în domeniul ajutorului de stat, prin eliminarea unor tratamente fiscale preferențiale care pot genera avantaje selective incompatibile cu principiile concurenței loiale.

Astfel, propunerile cuprinse în proiectul de lege vizează:

- revizuirea listei bunurilor și serviciilor pentru care se aplică cota redusă a TVA, inclusiv ajustarea nivelului cotei reduse la 12% pentru anumite categorii de bunuri și servicii;
- revizuirea facilităților fiscale prin eliminarea unor categorii de bunuri și servicii pentru care în prezent se aplică scutirea de TVA cu sau fără drept de deducere, în vederea simplificării sistemului și uniformizării tratamentului fiscal;
- instituirea mecanismului de impozitare cu TVA a coletelor poștale, în scopul asigurării unui tratament fiscal echitabil între comerțul electronic transfrontalier și livrările efectuate pe piața internă, precum și al creșterii eficienței administrării TVA;
- instituirea taxei pentru gestionarea fluxurilor de trimiteri poștale care fac obiectul vânzării la distanță de mărfuri importate.

Stabilirea cotelor reduse a TVA pentru un spectru de mărfuri și servicii

1. Se propune modificarea *articolului 96 din Codul fiscal* prin instituirea cotei reduse a TVA de 12% pentru mărfurile și serviciile prestate în sectorul HoReCa.

Măsura are drept obiectiv consolidarea veniturilor bugetului public național și eficientizarea politicii fiscale, prin ajustarea tratamentului fiscal aplicabil sectorului HoReCa, menținând, în același timp, un regim preferențial comparativ cu cota standard a TVA.

Cota redusă de 12% permite păstrarea unui nivel de impozitare favorabil pentru operatorii din sector, asigurând totodată o contribuție mai echitabilă a acestora la formarea veniturilor bugetare. Astfel, se urmărește realizarea unui echilibru între necesitatea susținerii mediului de afaceri și obiectivul consolidării sustenabilității finanțelor publice.

Majorarea cotei de la 8% la 12% contribuie la diminuarea diferențelor de tratament fiscal dintre diferite categorii de bunuri și servicii, simplificând structura cotelor reduse de TVA și sporind neutralitatea sistemului fiscal. Totodată, măsura este parte a procesului de revizuire a facilităților fiscale, orientat spre eficientizarea utilizării resurselor bugetare și reducerea cheltuielilor fiscale.

Se estimează că impactul asupra consumatorilor și operatorilor economici va fi limitat, întrucât sectorul va continua să beneficieze de o cotă redusă de TVA, inferioară cotei standard, ceea ce va permite menținerea competitivității și a atractivității serviciilor de alimentație publică și cazare.

Totodată, se propune stabilirea cotei reduse a TVA în mărime de 12% pentru producția de zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie și horticultură în formă naturală, produsă și/sau importată pe teritoriul Republicii Moldova,

La fel, cota TVA de 12% se va aplica inclusiv pentru la fructele proaspete, clasificate la pozițiile tarifare 080840000 și 081030 (gutui, coacăză), produse, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova.

Menținerea cotei reduse de 8% pentru pâine, lapte, pentru legumele și fructele proaspete, precum și ouă și carne de pasare și organe comestibile, proaspete, refrigerate

sau congelate – produse care fac parte din categoria bunurilor de strictă necesitate și ocupă o pondere importantă în consumul gospodăriilor populației. Aplicarea unei cote reduse pentru aceste produse contribuie la limitarea impactului asupra prețurilor de consum și la menținerea accesibilității alimentelor de bază, în special pentru categoriile vulnerabile ale populației.

2. Se propune, începând cu 01.04.2027, aplicarea cotei reduse a TVA de 8% pentru livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a gazelor naturale livrate consumatorilor finali, în limita unui volum de până la 150 m³ pe fiecare perioadă fiscală, pentru fiecare punct de consum aferent bunurilor cu destinație locativă, inclusiv casele de vacanță, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află acestea.

Limitarea aplicării cotei reduse la un volum de 150 m³ pe fiecare perioadă fiscală permite orientarea facilității fiscale către acoperirea necesităților de bază ale consumatorilor casnici.

Aplicarea cotei reduse de TVA pentru un consum limitat de gaze naturale este în concordanță cu obiectivele politicii fiscale de acordare a facilităților fiscale într-o manieră ținută și proporțională, asigurând un echilibru între protecția consumatorilor vulnerabili și principiile eficienței și neutralității fiscale.

În aceeași ordine de idei se propune, începând cu 01.04.2027, modificarea prevederilor *articolului 104 litera b) din Codul fiscal*, în partea ce ține de aplicarea scutirii de TVA cu drept de deducere pentru livrarea energiei electrice.

Respectiv scutirea de TVA cu drept de deducere urmează a fi aplicată pentru livrarea energiei electrice în limita a 100 kWh pe fiecare perioada fiscală, pentru fiecare punct de consum, precum și la livrarea energiei termice, a apei calde și la prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare aferente bunurilor cu destinație locativă, inclusiv caselor de vacanță, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află acestea.

Astfel, în cazul depășirii limitelor menționate supra, urmează a fi aplicat cota standardă a TVA.

Totodată, este important de remarcat că aplicând modificările propuse cu norme prevăzute la dispoziții tranzitorii a proiectului, în cazul în care pentru perioada fiscală au fost emise mai multe facturi, facturi cu tarife diferite pentru livrarea gazului și/sau a energiei, sau facturare netă pentru livrarea energiei electrice, recalculul obligației fiscale poate fi efectuată în termen de până la 12 luni, conform modului stabilit de către Ministerul Finanțelor.

Revizuirea spectrului de mărfuri și servicii pentru care se aplică facilități fiscale

În contextul uniformizării cotelor TVA precum și necesitatea racordării legislației fiscale privind TVA la prevederile Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată precum și la prevederile Legii 139/2012 cu privire la

ajutorul de stat, se propune abrogarea prevederilor articolului 103 *alineatul (1) punctele 3), 20), 21), 22), 31), precum și alineatele (9²)-(9⁴) și (9⁹) din Codul fiscal.*

În aceeași ordine de idei, se propune aplicarea scutirii de TVA cu drept de deducere pentru producția de carte și publicațiile periodice (cu excepția celor cu caracter publicitar și erotic), producția de carte electronică și/sau audio și publicațiile periodice electronice și/sau audio (cu excepția celor cu caracter publicitar și erotic), prin completarea prevederilor *articolului 104 cu litera j).*

Impozitarea vânzărilor la distanță de mărfuri importate în loturi cu o valoare intrinsecă de maximum 150 euro

O altă modificare ce se propune în contextul uniformizării sistemului TVA este impozitarea vânzărilor la distanță de mărfuri importate în loturi cu o valoare intrinsecă de maximum 150 euro.

Astfel, se propune completarea *Titlului III al Codului fiscal cu Capitolul 10 „Regimul special pentru vânzarea la distanță de mărfuri importate”,* și anume, completarea cu articolele 118⁴ și 118⁵, precum și abrogarea *articolului 219 alineatul (2) din Codul vamal.*

Scopul principal al introducerii regimului special pentru vânzarea la distanță a mărfurilor importate reprezintă modernizarea și eficientizarea cadrului normativ fiscal și vamal, în contextul dezvoltării comerțului electronic transfrontalier, precum și asigurarea unei administrări mai eficiente a TVA aferente vânzărilor la distanță de mărfuri importate.

Este de menționat că regimul special pentru vânzarea la distanță de mărfuri importate stabilește cadrul juridic aplicabil plasării în liberă circulație și livrării de mărfuri către persoane fizice din Republica Moldova (B2C), și anume, pentru mărfurile, cu excepția celor care fac obiectul accizelor, cu o valoare intrinsecă care nu depășește 150 euro per trimitere (colet).

Regimul special se aplică de către subiectul impozabil nestabilit în Republica Moldova, care efectuează sau facilitează vânzări la distanță de mărfuri importate prin intermediul intermediarului.

Respectiv, intermediarul subiectului impozabil nestabilit în Republica Moldova înseamnă o persoană înregistrată în Republica Moldova și desemnată de subiectul impozabil, care este obligată la calcularea și plata TVA și trebuie să respecte obligațiile prevăzute de prezentul regim special în numele și în contul subiectului impozabil.

Totodată, proiectul prevede că, în cadrul regimului special, subiectul impozabil nestabilit în Republica Moldova poate fi reprezentat de mai mulți intermediari în același timp.

Astfel, principalele soluții propuse includ:

- definirea clară a conceptelor relevante („subiect impozabil nestabilit în Republica Moldova”, „intermediar”), în vederea eliminării ambiguităților;

- posibilitatea subiectului impozabil nestabilit în Republica Moldova de a fi reprezentat de mai mulți intermediari;
- instituirea modalității prin care intermediarul începe utilizarea regimului special (declarația de începere a activității, alocarea codului individual de înregistrare în scopuri de TVA de către SFS);
- stabilirea momentului apariției obligației fiscale și anume, intermediarul care utilizează prezentul regim special trebuie să achite TVA, aferent mărfurilor supuse vămuirii, în termen de până la 30 de zile din momentul punerii în liberă circulație a mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova, prin depunerea unei declarații vamale, conform modului și procedurii stabilite de către Serviciul Vamal;
- crearea unui registru special al contribuabililor înregistrați în scopuri de TVA pentru acest regim special de către SFS.

Totodată, se propune instituirea mecanismului special alternativ de colectare a TVA aplicabil în situațiile în care nu este utilizat regimul special pentru vânzarea la distanță de mărfuri importate, pentru mărfurile cu valoare intrinsecă care nu depășește 150 euro per trimitere (colet).

Persoana care prezintă mărfurile în vamă în numele persoanei căreia îi sunt destinate acestea pe teritoriul Republicii Moldova este în drept să utilizeze mecanismul special pentru declararea și plata TVA la import, sub rezerva constituirii unei garanții, în cazul acelor mărfuri pentru care expedierea sau transportul se încheie în Republica Moldova.

Persoana care prezintă mărfurile în vamă trebuie să depună la Serviciul Vamal, în format electronic, o declarație vamală și să achite TVA aferent mărfurilor introduse pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, în termen de până la 30 de zile din momentul punerii în liberă circulație a mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova.

Respectiv, persoana destinatară a mărfurilor este obligată la plata TVA sau persoana care prezintă mărfurile în vamă pe teritoriul Republicii Moldova este declarant, în sensul Codului Vamal, și încasează TVA de la persoana destinatară a mărfurilor și efectuează plata TVA.

Este necesar de menționat faptul că suma TVA aferentă trimiterilor poștale nu se restituie în cazul trimiterilor poștale returnate.

Completarea Titlului III al Codului fiscal cu Capitolul 10 este necesară pentru asigurarea aplicării unui tratament fiscal echitabil între bunurile importate și cele comercializate pe piața internă. Eliminarea facilităților existente pentru importurile de mică valoare contribuie la prevenirea distorsiunilor concurențiale și la reducerea pierderilor bugetare.

Principalele beneficii ale modificărilor propuse sunt:

- eliminarea concurenței neloiale față de comercianții locali;
- creșterea veniturilor bugetare prin extinderea bazei impozabile;
- alinierea legislației naționale la acquis-ul comunitar;
- simplificarea administrativă pe termen mediu.

Astfel, aplicarea cotei standard de TVA pentru coletele poștale elimină tratamentul fiscal preferențial al importurilor de mică valoare, restabilește neutralitatea TVA în raport cu comerțul intern, reduce riscurile de subevaluare și fragmentare artificială a coletelor și contribuie la creșterea sustenabilă a veniturilor bugetare.

Propunerea ce ține de abrogarea *articolului 219 alineatul (2) din Codul vamal* vine în contextul stabilirii procedurii de plasare în liberă circulație și livrării de mărfuri, cu excepția celor care fac obiectul accizelor, cu o valoare intrinsecă care nu depășește 150 euro per trimitere (colet).

Aceste operațiuni se vor efectua în conformitate cu procedura de declarare și control vamal al trimiterilor poștale aprobată de Serviciul Vamal, precum și cu prevederile Codului vamal și ale Capitolului 10 din Titlul III al Codului fiscal.

Prin aceste măsuri se urmărește simplificarea conformării fiscale pentru operatorii economici nerezidenți, reducerea sarcinilor administrative și a costurilor de conformare, creșterea gradului de colectare a TVA, combaterea evaziunii fiscale în domeniul comerțului electronic și alinierea cadrului normativ național la bunele practici internaționale.

Instituirea taxei pentru gestionarea fluxurilor de trimiteri poștale care fac obiectul vânzării la distanță de mărfuri importate

Instituirea taxei de gestionare în cuantum de 12 lei pentru trimiterile poștale care fac obiectul vânzării la distanță de mărfuri importate este determinată de creșterea semnificativă a volumului de colete cu valoare mică provenite din comerțul electronic transfrontalier, generată în special de platformele internaționale de vânzare la distanță. Această evoluție a condus la o presiune administrativă și operațională tot mai mare asupra autorităților vamale și fiscale, care trebuie să proceseze un număr ridicat de declarații vamale simplificate, fiecare presupunând costuri de procesare, verificare și control, indiferent de valoarea redusă a mărfurilor conținute.

În prezent, comercianții autohtoni suportă integral costurile fiscale și administrative asociate activității lor economice (TVA, taxe vamale, obligații de conformare), în timp ce o parte a fluxului de mărfuri provenite din vânzarea la distanță externă generează costuri administrative pentru stat fără o contribuție corespunzătoare la acoperirea acestora. Instituirea taxei contribuie astfel la egalizarea condițiilor de concurență între operatorii economici interni și fluxul de mărfuri importate prin comerț electronic, precum și la finanțarea capacității administrative necesare procesării și controlului acestor trimiteri.

Din perspectiva eficienței administrative, mecanismul propus transferă obligația de colectare a taxei către furnizorii de servicii poștale și de curierat, care interacționează direct cu persoana destinatară la momentul livrării. Această soluție este mai eficientă decât perceperea taxei direct de către autoritatea fiscală de la fiecare persoană fizică în parte, reduce costurile de conformare și limitează riscul de neconformare. Colectarea taxei este condiționată de predarea trimiterii poștale, ceea ce asigură un grad ridicat de

eficiență în încasare, iar obligația de declarare și virare lunară, agregată, reduce sarcina administrativă atât pentru furnizori, cât și pentru Serviciul Fiscal de Stat, care poate exercita un control ex-post, bazat pe raportări periodice, fără a fi necesară o verificare individuală a fiecărei tranzacții.

Măsura este, de asemenea, coerentă cu tendințele existente la nivel european, unde mai multe state au adoptat soluții similare de responsabilizare a intermediarilor logistici în colectarea obligațiilor fiscale aferente comerțului electronic transfrontalier, în contextul eliminării pragurilor de scutire vamală și de TVA pentru importurile de mică valoare.

Aplicarea taxei per trimitere poștală, indiferent de valoarea mărfii, descurajează totodată practicile de fragmentare artificială a comenzilor în scopul evitării unor praguri valorice.

Modificări de ordin general privind TVA

Proiectul de lege conține prevederi de țin de aplicarea procedurii de taxare inversă la vânzarea proprietății băncilor aflate în proces de lichidare conform Legii nr.550/1995 cu privire la lichidarea băncilor, prin completarea prevederilor *articolul 94 litera e), articolul 95 alineatul (1) litera e) și alineatul (2) litera g), articolul 97 alineatul (7), articolul 102 alineatul (10) litera a¹) și articolul 108 alineatul (9) din Codul fiscal*.

Modificarea respectivă are drept scop alinierea cadrului fiscal aplicabil băncilor în proces de lichidare la regulile generale de fiscalitate aplicabile insolvenței, întrucât în forma actuală nu există o echitate de tratament în ceea ce privește aplicabilitatea prevederilor privind taxarea inversă (TVA) în procesul de valorificare a activelor în cadrul procesului de lichidare. Această inechitate constă în faptul că, spre deosebire de regulile generale ale insolvenței, la valorificarea de către bănci în cadrul procesului de lichidare a masei debitoare (bunuri proprietate a băncii), taxarea cu TVA nu este impusă persoanelor juridice și fizice care procură proprietatea băncii în proces de lichidare, ci băncii respective. În plus, este important de a se ține cont de faptul că lichidarea unei bănci comportă un impact social/economic semnificativ, având în vedere obligația acesteia de a onora un număr mare de creanțe ale persoanelor fizice și/sau juridice față de aceasta.

Se propune modificarea prevederilor *articolului 101⁷ alineatul (3) punctul 1) din Codul fiscal*, și anume specificarea faptului că operațiunile pentru care se aplică mecanismul de taxare inversă sunt livrarea de energie electrică către un comerciant care își are sediul, domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Moldova, și anume comerciantul reprezintă operatorul pieței de energie electrică, titular al licenței pentru operarea pieței energiei electrice, eliberată de ANRE, pentru tranzacțiile pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică, precum și cumpărătorul de energie electrică, care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la articolul articolului 101⁷ din Codul fiscal.

Modificările propuse au în vedere precizarea faptului că:

- licența este eliberată operatorului pieței de energie electrică de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică,
- piețele organizate și administrate de către operatorul pieței de energie electrică, pe care operatorul, în calitate de contra parte pentru tranzacțiile realizate de participanți pe aceste piețe de energie electrică, achiziționează energie electrică pentru care beneficiază de taxare inversă.

În contextul obligativității prezentării de către agenții economici înregistrați în calitate de plătitor TVA a Declarației privind TVA în format electronic, se propune modificarea prevederilor *articolului 102 alineatul (15) din Codul fiscal* în partea ce ține de excluderea necesitatea prezentării Declarațiilor privind TVA și registrelor de evidență a livrărilor și procurărilor în care sunt înregistrate operațiunile de livrare sau procurare în contextul confirmării dreptului la restituirea sumei TVA.

Astfel, la solicitarea restituirii sumei TVA agentul economic urmează să prezinte documentele confirmative stabilite prin Hotărârea Guvernului nr.93/2013 privind aprobarea Regulamentului de restituire a taxei pe valoarea adăugată.

Se propune *completarea articolului 117 din Codul fiscal cu alineatul (6)* prin implementarea mecanismului de autofacturare în cadrul procesului de returnare a ambalajelor supuse sistemului depozitar, conform Legii nr.209/2016 privind deșeurile.

Necesitatea acestei reglementări rezultă din specificul mecanismului de funcționare a SDA, în cadrul căruia administratorul sistemului centralizează informațiile privind cantitățile de ambalaje puse pe piață și obligațiile financiare aferente tarifului de gestionare, dispunând de datele necesare pentru determinarea corectă a bazei impozabile și a cuantumului TVA. În aceste condiții, emiterea autofacturii de către administrator asigură reflectarea corectă și uniformă a operațiunilor fiscale.

Totodată, măsura contribuie la simplificarea procesului de facturare și evidență fiscală, reducerea sarcinilor administrative pentru comercianți și diminuarea riscului de erori sau neconcordanțe în documentarea operațiunilor. Centralizarea procesului de facturare facilitează atât respectarea obligațiilor fiscale de către participanții la sistem, cât și exercitarea controlului fiscal de către autoritățile competente.

Concomitent, se propune completarea *articolului 93* cu noțiunea de autofactură.

Modificările ce vizează accizele

Se propune, *modificarea articolului 123 alineatul (5¹) și (5²)* ce vizează introducerea accizelor pentru lichidele destinate Țigărilor electronice, care nu conțin nicotină. Astfel, scopul modificării respective este evitarea discriminării între produse similare, precum și prevenirea evaziunii fiscale prin substituirea lichidelor cu nicotină

cu cele fără nicotină, dar folosite identic. Totodată, în ultima perioadă de timp se atestă un consum de țigarete electronice care nu conțin nicotină, mai ales în rândul tinerilor, iar introducerea accizei pentru asemenea produse ar duce la descurajarea consumului. Or, prin accizarea acestor produse se va urmări protejarea sănătății publice și reducerea atractivității acestor produse.

Prin prisma proiectului se propune *abrogarea prevederilor articolului 123 alineatul (11) din Codul fiscal*, întrucât norma respectivă nu produce efect juridic.

Se propune, revizuirea coeficientului pentru calcularea prețului de referință al țigaretelor și al țigărilor de foi, *prin modificarea articolului 123³* ce vizează substituirea coeficientului existent de „1,46” cu coeficientului „1,57”, având drept scop prevenirea subevaluării artificiale a produselor din tutun, asigurarea colectării corecte a accizelor și TVA, menținerea concurenței loiale pe piață și sprijinirea politicilor de sănătate publică prin descurajarea consumului de produse din tutun la prețuri foarte scăzute.

În contextul racordării legislației fiscale în materie de accize la practicile țărilor Uniunii Europene, precum și în contextul necesității revizuirii facilităților fiscale și vamale din perspectiva prevederilor Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, se propune abrogarea prevederilor *articolului 124 alineatul (11¹) din Codul fiscal*.

Totodată, se propune revizuirea alineatului (19¹) al articolului 124, ca actualmente reglementează stabilirea cotei accizei pentru produsele de la poziția tarifară 240311000, în mărimea procentului de tutun din compoziția produsului, stabilită de producător, dar nu mai puțin de 20% din cota accizei stabilită pentru anul de gestiune la poziția tarifară 2403.

Astfel, modificarea propusă urmărește ca pentru produsele de la poziția tarifară 240311000 (tutun pentru pipă), acciza să fie calculată proporțional cu procentul de tutun din compoziția produsului în mărimea cotei accizei stabilite pentru anul de gestiune la poziția tarifară 2403 (100%).

Una din măsurile incluse în proiect este continuarea practicii de revizuire a cotelor accizelor aplicabile mărfurilor accizabile pentru următorii trei ani, prin stabilirea unei traiectorii clare de ajustare a acestora, în scopul asigurării predictibilității politicii fiscale și alinierii treptate la standardele europene, ceea ce asigură previzibilitate pentru mediul de afaceri dar și pentru încasările bugetare, respectiv prognoza cheltuielilor bugetare.

În acest sens, se propune majorarea cotei accizei pentru majoritatea mărfurilor accizabile cu 10%, în vederea ajustării treptate a nivelului de impozitare și asigurării unei evoluții previzibile a politicii fiscale.

Totodată, pentru produse din tutun, cu excepția celor de la poziția tarifară ex.2404,

cota accizei pentru anul 2027 va crește cu 20%, iar pentru perioada 2028 – 2029 creșterea va fi 15%.

La produsele prevăzute la poziția tarifară ex.2404, cota accizei pentru anul 2027 va crește cu 15%, iar pentru perioada 2028 – 2029 creșterea va fi 10%.

La fel, pentru motorină se prevede o majorare mai accentuată de 20%, având în vedere necesitatea alinierii accelerate la nivelurile minime de impozitare aplicabile în Uniunea Europeană, precum și obiectivele de politică fiscală și de mediu asociate consumului de produse energetice.

Proiectul de lege prevede extinderea spectrului de mărfuri accizabile pentru băuturi nealcoolice gazificate/carbogazoase cu zahăr adăugat sau cu orice tip de îndulcitor îmbuteliat, precum și băuturile nealcoolice energizante cu conținut de taurină, cofeină sau guarana (poziția tarifară 2202).

În acest sens, se propune *modificarea articolului 119 și anume, introducerea noțiunii de zahăr adăugat* care reprezintă zaharuri și ingrediente care conțin zaharuri, adăugate ca ingrediente în procesul de fabricare sau preparare a băuturilor, inclusiv zaharoză, zahăr invertit, dextroză, glucoză, fructoză, glucoză-fructoză, lactoză, lactoză hidrolizată, galactoză, melasă, miere, siropuri cu conținut de zaharuri, inclusiv sirop de glucoză, sirop de porumb, sirop de porumb bogat în fructoză, sirop de malț, sirop de malț de orez, sirop de fructe și sirop de arțar, precum și nectaruri și produse din fructe cu conținut de zaharuri.

Totodată, proiectul prevede ajustarea *articolului 120 și 123* în vederea stabilirii drept subiecți a impunerii cu accize a persoanele juridice sau fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și produc băuturile respective.

La fel, băuturile menționate supra nu vor fi marcate cu timbru de acciz.

Măsura respectivă nu poartă un caracter fiscal, ci de sănătate publică, iar prin această măsură statul vrea să descurajeze consumul excesiv de zahăr. Totodată, analizând practica internațională observăm că mai multe state membre UE cum ar fi (Franța, Spania, România, Ungaria, Irlanda, etc.) aplică accize la produsele care conțin zahăr. Astfel, această măsură va contribui la descurajarea consumului în rândul copiilor și adolescenților.

Totodată, ținând cont de efectele negative generate de utilizarea articolelor pirotehnice de divertisment și de scenă – inclusiv riscurile pentru siguranța utilizatorilor și a celor din jur, impactul nociv asupra mediului, zgomotul care afectează sănătatea persoanelor cu afecțiuni medicale și traumatizarea psihică și fizică a animalelor – se propune introducerea accizei pentru articolele pirotehnice de divertisment și de scenă. Substanțele solide rezultate din arderea articolelor pirotehnice pătrund în sol și apele freatice, contribuind la contaminarea mediului cu elemente periculoase. Prin această măsură se urmărește atât protecția sănătății și siguranței populației și a animalelor, cât și reducerea impactului negativ asupra mediului, în concordanță cu bunele practici internaționale privind reglementarea produselor pirotehnice.

Mărfurile pentru care va fi aplicată acciza începând cu anul 2027

- Băuturi nealcoolice gazeificate/carbogazoase cu zahăr adăugat sau cu orice tip de îndulcitor îmbuteliat, băuturile nealcoolice energizante cu conținut de taurină, cofeină sau guarana, precum și siropurile de zahăr, aromatizate sau cu adaos de coloranți;
- Articole pirotehnice de divertisment (focuri de artificii) sau de scenă;

În vederea asigurării unui tratament fiscal echitabil pentru diferitele categorii de autoturisme, proiectul de lege prevede, pe de o parte, majorarea cu 10% a cotelor accizelor aplicabile autoturismelor echipate cu motoare cu ardere internă și, pe de altă parte, instituirea unui mecanism de accizare a autoturismelor echipate exclusiv cu motor electric, astfel modificându-se *Anexa nr.2 Tabelul nr.1 din Codul fiscal*.

Măsurile propuse sunt determinate de necesitatea ajustării mecanismului de impozitare la evoluția pieței auto și la diversificarea tehnologiilor de propulsie, astfel încât diferențele de natură tehnică dintre autoturisme să nu genereze diferențe nejustificate în sarcina fiscală aferentă acestora.

În prezent, pentru autoturismele echipate cu motoare cu ardere internă, inclusiv cele hibride și plug-in hibride, acciza la import se determină în funcție de capacitatea cilindrică a motorului și de termenul de exploatare al mijlocului de transport. În cazul autoturismelor echipate exclusiv cu motor electric, aplicarea mecanismului actual de accizare în funcție de capacitatea cilindrică nu este posibilă, întrucât motorul electric nu dispune de o capacitate cilindrică exprimată în cm³. Astfel, în lipsa unei baze impozabile corespunzătoare, autoturismele electrice beneficiază în prezent de un regim fiscal distinct, inclusiv prin lipsa unei accize comparabile cu cea aplicată autoturismelor echipate cu motoare cu ardere internă.

În acest context, proiectul propune utilizarea masei autoturismului, exprimată în kilograme, drept criteriu pentru determinarea accizei aferente autoturismelor exclusiv electrice. Alegerea masei ca bază de impozitare este justificată prin caracterul obiectiv, verificabil și uniform al acestui indicator, masa vehiculului fiind o caracteristică tehnică înscrisă în documentele acestuia și disponibilă autorității vamale la momentul importului.

Totodată, utilizarea masei reprezintă un criteriu deja aplicat în legislația fiscală națională pentru autoturismele complet electrice în cazul taxei pentru folosirea drumurilor, pentru care, începând cu anul 2026, cotele sunt stabilite în funcție de masa totală a vehiculului.

În același timp, pentru a susține în continuare tranziția către mijloace de transport cu impact redus asupra mediului și pentru a nu diminua stimulentele existente pentru utilizarea transportului electric, proiectul prevede aplicarea unor cote de acciză pentru autoturismele hybrid plug-in cu 25% mai mici comparativ cu nivelul corespunzător aplicabil autoturismelor cu motoare cu ardere internă. Astfel, deși se instituie o sarcină fiscală și pentru autoturismele electrice, acestea vor beneficia în continuare de un

avantaj fiscal semnificativ, care reflectă obiectivele politicilor de mediu și necesitatea stimulării utilizării mijloacelor de transport mai puțin poluante.

Modificările ce vizează administrarea fiscală

Proiectul prevede abrogarea noțiunii de restanță *de la articolul 129 punctul 13) litera f)* și *abrogarea alineatului (6) din articolul 229*, în vederea asigurării corelării legislative cu propunerea de modificare a articolului 167 alineatul (2) din Codul fiscal, astfel încât dispozițiile legale să fie armonizate cu mecanismul de luare la evidență fiscală a conturilor bancare ale contribuabililor, precum și cu prevederile Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care stabilesc atribuția SFS de gestionare și actualizare a Registrului conturilor de plăți și bancare ale persoanelor fizice și juridice.

Se propune *modificarea articolului 133 alineatul (1) punctul 18)*, în vederea implementării recomandărilor Curții de Conturi privind asigurarea unui mecanism efectiv al recuperării creanțelor Statului ce constituie obligații fiscale aferente BPN din contul patrimoniului debitorului insolubil și reprezentării intereselor creditorilor bugetari de un singur reprezentant.

Proiectul prevede *modificări la articolul 134 prin completarea alineatului (1) cu subpuncte noi*, care urmăresc îmbunătățirea instrumentelor de administrare fiscală a Serviciului Fiscal de Stat în procesul de desfășurare a procedurii de executare silită.

Se propune *modificarea articolului 144¹ alineatul (4) și alineatul (11)* în vederea ajustării prevederilor la Legea nr.227/2025 pentru modificarea unor acte normative (optimizarea proceselor de obținere a actelor permissive), prin care certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale a fost exclus din Nomenclatorul actelor permissive.

Se propune *ajustarea articolului 167 alineatele (1) și (2)*, aceasta contribuie la automatizarea completă a procesului de luare la evidență a conturilor de plăți și bancare. Serviciul Fiscal de Stat dispune de instrumente legale suficiente pentru recuperare, astfel încât blocarea eliberării documentului de evidență nu este necesară.

Alineatul (3) al articolului 172 din Codul fiscal urmează a fi expus în altă redacție, în vederea stabilirii cuantumului de 20 de lei a restanței contribuabililor pentru fiecare clasificare economică, cu excepția clasificărilor economice aferente bugetului asigurărilor sociale de stat, înregistrate în sistemele informaționale ale organelor abilitate cu atribuții de administrare fiscală, care urmează a fi anulată la data de 31 decembrie a fiecărui an fiscal de gestiune.

Anularea obligațiilor fiscale în cuantum de până la 20 lei pentru fiecare clasificare economică, înregistrate în sistemele informaționale ale Serviciului Fiscal de Stat, cu excepția celor administrate de Serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale, se efectuează în mod automatizat, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

Modificarea va asigura aplicarea mai clară și uniformă a prevederii legale, va reduce intervenția manuală și va diminua costurile administrative și tehnologice aferente evidenței și gestionării unor restanțe nesemnificative.

Impactul bugetar este nesemnificativ, având în vedere cuantumul redus al sumelor care urmează a fi anulate.

Se propune *modificarea articolului 188 alineatul (4) litera c) și a articolului 214 alineatul (3), cât și abrogarea articolului 218*, măsură care este justificată de faptul că verificarea documentară constituie parte integrantă a întregului proces de control fiscal și se aplică în cadrul fiecărei metode și operațiuni de control fiscal.

La fel, prin prisma proiectului de lege se propune *modificarea articolului 197 alineatul(1)*, care va oferi dreptul Serviciului Fiscal Stat să înainteze ordine incaso automatizat, care au valoare de documente executorii, la conturile bancare și/sau de plăți (cu excepția contului de împrumut, a conturilor bancare și/sau de plăți deschise conform prevederilor acordurilor de împrumut încheiate între Republica Moldova și donatorii externi a contului provizoriu (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor speciale ale executorilor judecătorești.

Activitatea respectivă se propune a fi realizată conform unei proceduri deja existente și aplicate de către executorul judecătoresc, stabilită de Codul de executare și care presupune expedierea documentului executoriu organizației în care lucrează debitorul sau de unde el primește recompensă, pensie, bursă ori un alt venit, cerând să se facă reținerile cuvenite în baza documentului executoriu și să se trimită creditorului sumele reținute.

Se propune *completarea proiectului cu articolul 197¹*, care asigură un tratament egal în executarea silită a restanțelor fiscale față de persoanele fizice – cetățeni (care nu desfășoară activitate de întreprinzător).

Proiectul de lege prevede *abrogarea literei d) din alineatul (6) la articolul 200*, măsură care are drept scop implementarea mecanismului de asigurare a executării silite aplicabilă de către Serviciul Fiscal de Stat prin sechestrarea bunurilor de către alte autorități publice.

Proiectul prevede *modificarea articolului 214 alineatul (8) și completarea articolului 234 cu alineatul (5¹)*, care are drept scop punerea în aplicare a art.216

alin.(4¹) din Codul fiscal în cazul în care contribuabilul a fost supus anterior controlului fiscal, obiect al căruia a fost, inclusiv, impozitul pe venit.

Se propune *expunerea în redacție nouă a articolul 222 alineatul (2)*, care este justificată de necesitatea asigurării unei redacții coerente, clare și exhaustive ce ține de aplicarea metodei verificării operative în cadrul unui control fiscal.

Proiectul de lege prevede *modificarea articolului 226 alineatul (7) și completarea cu alineatul (7¹)*, având drept scop eficientizarea procedurii schimbului de informații.

Se propune *modificarea articolului 226³, articolului 226⁴ și articolului 226⁶ alineatul (4)* care urmărește aplicarea termenului de prescripție asupra administrării fiscale. Totodată, contribuie la asigurarea clarității și unității normelor legale, evitând interpretările neconforme și posibilele incertitudini juridice în aplicarea metodelor indirecte de estimare a veniturilor.

În același timp, *modificarea propusă la art.226⁶ alin.(5¹)*, urmărește asigurarea unui tratament echitabil față de antreprenorii independenți (freelancer) în cazul aplicării metodelor indirecte de estimare a venitului și anume, prin neincluderea veniturilor obținute de către persoanele respective în venitul impozabil.

Proiectul de lege prevede *modificarea punctul 12) alineatul (2) din art.226¹¹*, aceasta fiind justificată de necesitatea asigurării caracterului complet, coerent și efectiv al mecanismului de colectare a informațiilor din surse indirecte, în scopul aplicării metodelor indirecte de estimare a venitului prevăzute de capitolul 11¹ din Codul fiscal.

Completarea articolului 226¹¹ alin.(2) cu pct.12¹) este justificată de necesitatea extinderii surselor de informații utilizate de Serviciul Fiscal de Stat în procesul de analiză fiscală a persoanelor fizice, având ca obiectiv îmbunătățirea identificării riscurilor de neconformare fiscală. Modificarea propusă prevede obligația persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător (cu excepția deținătorilor de patentă și a persoanelor care practică activitate independentă) de a furniza informații către Serviciul Fiscal de Stat referitor la împrumuturile acordate și rambursate de către persoanele fizice în perioada anului fiscal. Această modificare va permite asigurarea unei evaluări mai precise a venitului impozabil estimat al persoanelor fizice, informațiile privind împrumuturile acordate și rambursate de persoanele fizice constituie un indicator esențial în analiza surselor de finanțare a cheltuielilor acestora.

Ajustarea literelor i) și i¹) din alineatul (5) la articolului 226¹¹ are drept scop asigurarea clară și exhaustivă a informațiilor colectate din surse indirecte necesare determinării venitului impozabil estimat.

Se propune *modificare art.226¹⁷ alin.(1) subpunctul 9)*, întru aprecierea cu

certitudine a regimului fiscal de impozitare, prin prisma existenței sau inexistenței unei diferențe a bazei impozabile determinate de către subiecții care aplică regimurile preferențiale de impozitare. Faptul respectiv poate fi determinat doar după completarea Declarației cu privire la impozitul pe venit (Forma VEN12), și după caz, utilizarea facilităților determinate prin anexa nr.6D la Declarația menționată. În contextul în care contribuabilul nu a utilizat facilitatea fiscală conform Anexei 6D și a achitat impozitul pe venit din activitate de întreprinzător în regim standard, rezidentul PIL „Giurgiulești” nu mai întrunește condițiile prevăzute la art.226¹⁷ alin.(9) din Codul fiscal, respectiv nu are obligația de a documenta valoarea tranzacțiilor din perspectiva prețurilor de transfer.

Proiectul de lege prevede *modificarea articolul 227¹ alineatul (2)*, care are drept scop corelarea prevederilor art.227¹ alin.(2) din Codul fiscal cu prevederile art.I pct.4 din Legea nr.27/2025 pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri VII) (în vigoare din 19.03.2025), conform cărora art.35 și 36 din Legea nr.845/1992 se abrogă.

Proiectul reglementează *expunerea lit.a²) alineatul (5) al articolului 228 în redacția nouă*, prin ajustarea perioadei de recalculare a majorărilor de întârziere în cazul compensării obligațiilor fiscale din contul restituirii TVA, reieșind din modificarea, începând cu data de 01.01.2025, a mecanismului de stingere prin compensare a obligației fiscale din contul restituirii TVA.

Se propune *expunerea articolului 230 în redacția nouă*, dat fiind faptul că redacția actuală a normei este susceptibilă de interpretări în ceea ce privește corectitudinea sechestrării bunurilor contribuabilului ca măsură de asigurare, scopul modificării propuse este de a conferi mai multă certitudine și claritate limitelor și condițiilor de sechestrare de către Serviciul Fiscal de Stat a bunurilor contribuabilului în scopul asigurării stingerii obligației fiscale, prin acordarea Serviciului Fiscal de Stat a atribuției de reglementare a modului de aplicare și ridicare a sechestrului ca măsură de asigurare.

Proiectul reglementează *modificarea articolului 231* prin care se propune revizuirea mecanismului de calificare a încălcărilor legislației fiscale, prin instituirea unui sistem gradual de clasificare a acestora în funcție de gravitatea faptei. Instituirea acestor criterii urmărește asigurarea aplicării proporționale și previzibile a sancțiunilor, precum și consolidarea principiului gradualității răspunderii fiscale. Necesitatea revizuirii mecanismului de calificare a încălcărilor rezultă și din recomandările formulate de Fondul Monetar Internațional și Centrul Național Anticorupție.

Se propune *completarea articolului 236 cu alineatul (4)* prin care se instituie o regulă clară privind determinarea cuantumului amenzii în funcție de gravitatea încălcării legislației fiscale, stabilită conform art.231. Astfel, pentru încălcările de

gravitate redusă se aplică limita minimă a amenzii, pentru încălcările de gravitate medie – valoarea medie a amenzii, determinată ca media aritmetică dintre limita minimă și limita maximă a acesteia, iar pentru încălcările de gravitate sporită – limita maximă a amenzii. Corelarea acestor prevederi asigură aplicarea uniformă a sancțiunilor și oferă criterii clare pentru individualizarea acestora în funcție de gravitatea faptei. Intervenția legislativă urmărește creșterea predictibilității în aplicarea sancțiunilor fiscale, reducerea riscului de interpretare diferită în practică și consolidarea clarității cadrului normativ.

Modificarea articolului 252 alineatul (2) în vederea stabilirea posibilității suspendării executării deciziei asupra cazului de încălcare a legislației la cererea contribuabilului, pe perioada examinării contestației

Se propune *revizuirea sancțiunii prevăzute la articolul 260¹*, prin reducerea cuantumului amenzii aplicabile pentru neprezentarea, prezentarea tardivă, neconformă sau neautentică beneficiarilor plăților a informațiilor privind plățile și/sau impozitele reținute la sursa de plată. În acest sens, cuantumul amenzii se reduce de la 300–500 lei la 100–300 lei pentru fiecare informație, iar plafonul maxim al amenzii se diminuează de la 5 000 lei la 2 500 lei.

Proiectul de lege prevede *modificarea articolul 265 alineatul (2) în scopul completării acestuia cu litera i)*, reieșind din faptul că această modificare este necesară în contextul situațiilor când contribuabilul contestă Decizia Serviciului Fiscal de Stat, asupra cazului de încălcare a legislației pe perioada examinării litigiului în instanța de judecată.

Modificarea propusă are drept scop neadmiterea curgerii termenului de prescripție a obligației fiscale pe perioada soluționării în instanța de judecată a contestației depuse de contribuabil împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare a legislației.

Modificările ce vizează impozitul pe bunurile imobiliare

Se propune *ajustarea terminologiei utilizate la articolul 276 punctul 3) și articolul 279*, în vederea alinierii acesteia la modificările operate în Legea nr.989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, în partea ce ține de noțiunile aplicabile evaluării bunurilor imobile. Intervenția normativă are drept scop asigurarea coerenței terminologice între cadrul fiscal și cel specific domeniului evaluării, precum și aplicarea uniformă a noțiunilor actualizate în procesul de determinare a bazei impozabile aferente bunurilor imobile. Aceasta contribuie la claritatea și previzibilitatea reglementărilor, fără a modifica esența mecanismului de impozitare.

Se propune modificarea criteriilor de aplicare a impozitului pe avere, și anume

modificarea prevederilor articolului 287³ alineatul (1) din Codul fiscal și abrogarea alineatului (3).

În acest sens, se propune stabilirea drept obiect al impunerii cu impozitul pe avere bunurile imobiliare cu destinație locativă, inclusiv casele de vacanță (cu excepția terenurilor), precum și cotele-părți, a căror valoare estimată totală constituie cel puțin 4 milioane lei pentru perioada pentru care se calculează impozitul. Cota impozitului în mărime de 0,8% se va aplica asupra depășirii plafonului de 4 milioane, conform situației existente la data de 1 noiembrie a anului de gestiune.

Modificările propuse urmăresc simplificarea mecanismului de impozitare, corelarea acestuia cu valorile cadastrale actualizate și asigurarea unui regim fiscal mai clar, echitabil și predictibil pentru contribuabili.

Modificările ce vizează taxele locale

Se propune revizuirea prevederilor *articolului 293 alineatul (5) în vederea stabilirii modalității de calcul a taxei aferente obiectelor impunerii art. 291 lit. e), i), j) și q) din Codul fiscal, și anume la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, la taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor), la taxa pentru parcare și la taxa pentru dispozitivele publicitare.*

Astfel, în cazul obiectelor impunerii care urmează a fi supuse procedurii de notificare taxele se vor calcula din data din data indicată în notificarea privind inițierea activității, depusă în condițiile legii, și până la data notificării încetării activității de către deținător sau până la data suspendării/anulării/radierii activității de către organele abilitate, în modul stabilit de legislația în vigoare.

În cazul obiectelor impunerii care urmează a fi supuse procedurii de autorizare - din data de început a termenului de valabilitate a autorizației și până în data de sfârșit a acestuia sau până în data suspendării/anulării valabilității autorizației de către organele abilitate, în modul stabilit de legislația în vigoare.

Măsura urmărește asigurarea unui cadru fiscal local mai predictibil și echilibrat pentru mediul de afaceri, prin stabilirea unor limite rezonabile ale cotelor aplicabile și prevenirea creșterii excesive a sarcinii fiscale la nivel local.

Proiectul de lege prevede *abrogarea literei g) a articolului 295 din Codul fiscal, prin eliminarea scutirii de taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii acordate persoanelor care desfășoară activități de pompe funebre și acordă servicii similare. Măsura urmărește asigurarea aplicării uniforme a legislației fiscale și consolidarea veniturilor bugetelor locale.*

În prezent, prevederile *articolului 297 din Codul fiscal* instituie un mecanism de protecție împotriva eventualelor excese fiscale la nivel local, bazat pe respectarea unor principii obligatorii, efectuarea analizei impactului de reglementare și exercitarea

controlului de legalitate.

În vederea asigurării funcționalității și eficienței mecanismului respectiv, se propune modificarea și completarea art. 297 din Codul fiscal, prin clarificarea regulilor aplicabile procesului de stabilire și aprobare a cotelor concrete ale taxelor locale.

Astfel, completarea articolului *cu alineatul (2¹)* urmărește instituirea obligației autorității deliberative a administrației publice locale de a adopta, anual, decizii privind stabilirea cotelor concrete ale taxelor locale, asigurând astfel caracterul previzibil și transparent al politicii fiscale locale.

Totodată, modificarea redacției *alineatului (8)* are drept scop consolidarea principiilor care urmează a fi respectate la stabilirea cotelor ale taxelor locale. În acest sens, sunt instituite în mod expres principiul previzibilității, principiul transparenței decizionale și principiul proporționalității, menite să asigure un cadru fiscal local clar, predictibil și echitabil pentru contribuabili.

Se propune completarea *literei g) din Anexa la Titlul VII al Codului fiscal*, în vederea stabilirii, drept bază de impozitare a taxei pentru cazare, a numărului de unități de taxare aferente serviciilor de cazare efectiv prestate de structurile cu funcții de cazare.

Totodată, pentru asigurarea unei delimitări clare a unității de taxare și menținerea unei legături directe între obligația fiscală și serviciul de cazare efectiv prestat, se propune completarea *Notei la Anexa la Titlul VII al Codului fiscal*, prin definirea unității de taxare ca spațiu de cazare ocupat pentru o noapte.

Modificările propuse urmăresc instituirea unei baze de impozitare obiective, verificabile și corelate cu serviciul efectiv prestat, evitând interpretarea taxei pentru cazare ca o obligație fiscală distinctă aplicată pentru fiecare turist, indiferent de serviciul de cazare efectiv consumat.

De asemenea, se propune reglementarea expresă a situațiilor în care rezervarea este anulată sau turistul nu se prezintă, în lipsa prestării serviciului de cazare. Excluderea acestor situații din baza de impozitare este justificată prin principiul potrivit căruia obligația fiscală trebuie să fie corelată cu existența unui serviciu efectiv prestat și urmărește prevenirea instituirii unei sarcini fiscale pentru servicii care nu au fost furnizate.

Modificările ce vizează taxele rutiere

Proiectul prevede modificarea prevederilor *articolului 340 alineatul (3)* aferente perioadei fiscale și termenele de achitare a taxei rutiere.

Astfel, se propune ca achitarea taxei anuale să fie efectuată de către subiecți după cum urmează:

- a) în cazul vehiculelor supuse inspecției tehnice periodice anuale - la data efectuării inspecției tehnice periodice, dacă până la această dată taxa nu a fost achitată;
- b) în cazul vehiculelor supuse inspecției tehnice periodice o dată la doi ani – la

data efectuării inspecției tehnice periodice, dacă până la această dată taxa nu a fost achitată, iar pentru perioada fiscală pentru care nu se efectuează inspecția tehnică periodică – cel târziu până în ultima zi a acestei perioade.

Proiectul prevede abrogarea prevederilor *alineatelor (10) și (11) al articolului 352 din Codul fiscal*.

Începînd cu 01.01.2026 taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise, cod ECO 114634, este inclusă în categoria plăților administrate de către Agenția Națională Transport Auto. Sumele taxei achitate incorect sau în plus se vor trece de la un tip de plată la altul sau se vor restitui la conturile plătitorilor, în baza cererilor contribuabililor depuse la Agenția Națională Transport Auto.

Prin prisma acestor modificări se consideră abrogarea alineatelor respective din Codul fiscal ce vizează obligativitatea raportării de către contribuabili, inclusiv de către ANTA a obligațiilor fiscale aferente taxei calculate sau, după caz, achitate.

Legea nr.1164/1997 pentru punerea în aplicare a Titlurilor I și II ale Codului fiscal

Se propune completarea art.24 cu alineatul (38) prin care se va stabili cota impozitului pe venit în mărime de 18% aferent veniturilor obținute urmare a desfășurării activităților financiare și de asigurări prevăzute în secțiunea K a CAEM, pe parcursul perioadei fiscale 2027.

Măsura este orientată spre valorificarea potențialului fiscal al sectorului financiar, contribuind la crearea spațiului fiscal necesar pentru finanțarea cheltuielilor publice și pentru susținerea priorităților de dezvoltare ale statului.

Se propune completarea *articolului 4 alineatul (20¹⁰) din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal*, în partea ce ține de aplicarea mecanismului taxării inverse și pentru dezechilibrele de gaze naturale.

Modificarea respectivă este condiționată de faptul că actualmente facturarea dezechilibrelor de gaze naturale are un statut neclar, deși acestea rezultă în principal din raporturile contractuale dintre comerciant și operatorul sistemului de transport.

Legea nr.1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe

Se propune *modificarea articolului 3 alineatul (7) și modificarea articolului 5 alineatul (7) litera g*, care are ca scop aducerea în concordanță a prevederilor Legii cu prevederile art.903 și 904 din Codul Civil nr.1107/2002. În redacția modernizată a Codului Civil în vigoare din 1 martie 2019, noțiunea de „forță majoră” a fost substituită

cu noțiunea de „impediment care justifică neexecutarea obligației”. Astfel, potrivit prevederilor art.903 din Codul civil, în afară de alte cazuri prevăzute de lege, neexecutarea obligației este justificată în măsura în care debitorul demonstrează una din următoarele circumstanțe:

a) ea se datorează unui impediment prevăzut la art.904;

b) creditorul a cauzat neexecutarea obligației debitorului, inclusiv prin întârziere sau prin faptul că debitorul a suspendat executarea obligației în temeiul art.914.

Concomitent, în corespundere cu prevederile art.904 alin.(1) din Codul civil, neexecutarea obligației debitorului este justificată dacă ea se datorează unui impediment în afara controlului debitorului și dacă debitorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul ori consecințele acestuia.

Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale

Se propune completarea *literei q) din alineatul (1) al articolului 49* din Lege.

Modificarea este necesară în vederea corelării atribuțiilor Casei Naționale de Asigurări Sociale cu modificările prin care se prevede că Serviciul Fiscal de Stat va reprezenta statul, în calitate de creditor unic, în cadrul proceselor de insolabilitate, pentru toate creanțele care constituie obligații fiscale aferente bugetului public național, inclusiv pentru creanțele aferente bugetului asigurărilor sociale de stat.

În acest context, excluderea expresă a reprezentării de către Casa Națională de Asigurări Sociale în cauzele de insolabilitate/lichidare urmărește delimitarea clară a competențelor instituționale și evitarea dublării atribuțiilor în cadrul proceselor de insolabilitate, asigurând aplicarea unitară a mecanismului de reprezentare a statului în calitate de creditor unic.

Prin modificarea propusă se asigură, totodată, coerența cadrului normativ și o administrare mai eficientă a creanțelor aferente bugetului public național în cadrul procedurilor de insolabilitate.

Totodată, în contextul uniformizării cotei contribuției de asigurări sociale de stat pentru angajatorii din sectorul bugetar și cei din sectorul privat și instituirea unui tratament unitar din perspectiva obligației de contribuție la sistemul public de asigurări sociale, se propune modificare *Anexei nr.1 din Legea nr.489/1999*.

Modificările operate la ***Legea nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal***, au drept scop reglementarea aplicării impozitului pe bunurile imobiliare/impozitului funciar conform regulilor prevăzute în Codul fiscal, inclusiv asupra terenurilor agricole fără construcții amplasate pe ele și asupra bunurilor imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) din localitățile rurale.

Prevederile Codului fiscal vor fi aplicate începând cu 01.01.2027.

Legea cu privire la filantropie și sponsorizare nr.1420/2002

În prezent, se constată o neconcordanță între reglementările ce vizează categoriile de autorități publice și instituții publice în favoarea cărora agenții economici pot efectua donații filantropice și/sau sponsorizări, cheltuieli care, potrivit legislației fiscale, pot fi considerate deductibile în scopuri fiscale.

Astfel, în scopul evitării interpretărilor duale și asigurării coerenței cu prevederile Codului fiscal se propune modificarea *articolului 6¹ alineatul (4) litera b) și 6² alineatul (3) litera b)*, prin specificarea faptului că beneficiari ai acțiunilor de filantropie și sponsorizare sunt instituțiile publice.

Legea nr.1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari, Căușeni și Anenii Noi

Modificarea propusă la Legea nr.1435/2002 urmărește specificarea localităților beneficiare ale mecanismului de compensare a diferențelor tarifare la energia electrică și gazele naturale, precum și menținerea protecției sociale pentru populația afectată de consecințele conflictului transnistrean. Totodată, măsura are drept scop asigurarea accesului echitabil la resurse energetice, reducerea impactului diferențelor tarifare generate de regimurile distincte de reglementare și consolidarea stabilității sociale și energetice în localitățile vizate.

Legea nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător

Modificările propuse la Legea nr.81/2004 vizează revizuirea mecanismului de impozitare a plăților achitate către nerezidenți în partea ce ține de calcularea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

Astfel, se propune expunerea art.20 din Legea menționată într-o nouă redacție, prin care asigurarea socială și asistență socială va fi acordată lucrătorilor întreprinderii cu investiții străine în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Prin urmare, întreprinderile cu investiții străine înregistrate în Republica Moldova au obligația de a calcula și achita contribuții de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru toți salariații, inclusiv pentru cetățenii străini, potrivit legislației privind sistemul public de asigurări sociale.

Dreptul la prestații de asigurări sociale se acordă salariaților, inclusiv cetățeni străini, ai întreprinderilor înregistrate în Republica Moldova, va fi acordat dreptul la prestații de asigurări sociale corelativ contribuțiilor de asigurări sociale de stat calculate și achitate la bugetul asigurărilor sociale de stat.

În cazul în care Acordurile de securitate socială, la care Republica Moldova este parte cuprind alte reglementări decât cele din prezenta lege, se aplică normele stabilite prin aceste acorduri.

Legea nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale

Modificările propuse la Legea nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale urmăresc clarificarea mecanismului de finanțare a prestațiilor sociale, consolidarea principiului contributivității și eficientizarea utilizării resurselor bugetului asigurărilor sociale de stat. Totodată, modificările au drept scop uniformizarea terminologiei legislative, corelarea dreptului la indemnizații cu existența bazei de calcul și contribuțiilor efectiv achitate, precum și asigurarea sustenabilității financiare a sistemului de prestații sociale.

La fel, ajustarea art.4, art.6 și art.13 din lege a fost efectuată în condițiile în care antreprenorul independent nu duce evidența și nu ar avea obligația directă să-și achite indemnizația pentru primele 5 zile. Or, la survenirea riscurilor asigurate, antreprenorul mai degrabă utilizează mijloacele proprii pentru perioada incapacității de muncă și nu-și plătește direct o indemnizație.

Codul de executare nr.443/2004

Potrivit art.172 alin.(4¹) și art.174 alin.(5) din Codul de executare, executarea hotărârilor privind confiscarea specială și confiscarea extinsă se asigură de către Serviciul Fiscal de Stat.

Concomitent, în adresa Serviciului Fiscal de Stat parvin spre executare titluri executorii prin care se dispune confiscarea contravalorii bunurilor/încasarea sumei din contul persoanei, titluri prin care nu se confiscă bunuri individualizate.

În context, specificul acestor situații constă în faptul că obiectul executării nu îl reprezintă un bun individual determinat, susceptibil de a fi administrat și valorificat potrivit procedurilor stabilite de Guvern, ci o creanță bănească ce trebuie recuperată de la persoana obligată prin hotărârea judecătorească.

Astfel, la moment, cadrul normativ nu reglementează mecanismul de executare a hotărârilor judecătorești penale prin care se dispune confiscarea contravalorii bunurilor, or reglementările existente vizează exclusiv executarea hotărârilor prin care se dispune confiscarea unor bunuri individualizate.

În acest sens, mecanismul de executare este prevăzut de Regulamentul cu privire la modul de administrare și comercializare a bunurilor confiscate, a bunurilor fără stăpân, a produselor agricole și alimentare perisabile sechestrate sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delictive, a bunurilor abandonate în favoarea statului, a bunurilor găsite, a bunurilor trecute în proprietatea statului cu drept de succesiune și a comorilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 780/2025, care stabilește procedura de executare a hotărârilor privind confiscarea bunurilor determinate și individualizate.

Prin urmare, completarea art. 293¹ alin. (2) din Codul de executare este necesară pentru a delimita clar procedura aplicabilă în funcție de natura obiectului confiscării și pentru a asigura un cadru juridic coerent de executare, or, stabilirea expresă a faptului că hotărârile privind confiscarea bunurilor neindividualizate, inclusiv cazurile în care se

dispune încasarea sumelor din contul persoanei fizice, urmează a fi executate potrivit prevederilor Codului fiscal va contribui la eliminarea incertitudinilor juridice, la eficientizarea procesului de recuperare a valorilor confiscate și la asigurarea caracterului efectiv al măsurilor dispuse de instanțele de judecată.

Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată

Se propune abrogarea prevederilor *articolului 31¹* în vederea prevenirii utilizării mecanismului de creare a capitalului de stimulare pentru optimizarea fiscală. Or, în prezent, angajatorii dispun de suficiente instrumente legale pentru recompensarea performanței angajaților, inclusiv prin acordarea premiilor, bonusurilor, primelor sau altor plăți de stimulare pe parcursul anului, reglementate de legislația muncii și de legislația fiscală. Menținerea unei reglementări distincte privind capitalul de stimulare creează un regim juridic și fiscal paralel, sporind complexitatea administrativă și dificultățile de aplicare.

Totodată, aplicând modificarea respectivă cu normele prevăzute la dispoziții tranzitorii a proiectului, plățile din capitalul de stimulare achitate din capital de stimulare format până în perioada fiscală 2027, se vor asimila dividendelor.

Codul vamal nr.95/2021

Se propune *completarea Codului vamal cu articolul 2¹* prin instituirea unui cadru juridic expres privind asistența administrativă în domeniul vamal. În prezent, legislația vamală nu reglementează în mod explicit cooperarea Serviciului Vamal cu autoritățile competente ale altor state și cu organizațiile internaționale, ceea ce limitează schimbul operativ de informații, efectuarea verificărilor la cerere, precum și notificarea actelor administrative în context transfrontalier. Introducerea unui articol distinct privind asistența administrativă va institui un temei juridic clar și previzibil pentru aceste forme de cooperare, asigurând totodată respectarea legislației naționale privind protecția datelor cu caracter personal, secretul de stat, secretul comercial și alte informații protejate.

Proiectul de lege prevede *modificarea articolului 5* prin definirea noțiunii de „autovehicul de colecție de interes istoric sau etnografic”, în vederea identificării clare a acestei categorii de autovehicule în scopul aplicării prevederilor fiscale privind accizele și asigurării unei aplicări uniforme a legislației. Totodată, la punctul 8 se propune corelarea noțiunii de „control vamal” cu regimul vamal de destinație finală, astfel încât aceasta să reflecte expres competența Serviciului Vamal de a exercita controlul asupra respectării condițiilor aferente mărfurilor plasate sub acest regim. *Suplimentar, modificarea punctului 36) și completarea cu punctul 36¹*), au drept scop armonizarea legislației naționale cu prevederile articolului 15 alineatul (2) lit. a) din Acordul privind aplicarea Articolului VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) din 1994.

Se propune completarea cu *articolul 10¹*, care instituie un temei de absolvire de răspundere a operatorilor economici în situațiile în care neconformarea este determinată de funcționarea sau validările efectuate de sistemele informaționale administrate de Serviciul Vamal. În situația în care declarantul a introdus corect și complet datele rezultate din documentele de însoțire, iar declarația vamală a fost ulterior validată, acceptată și autorizată prin intermediul sistemului informațional administrat de Serviciul Vamal, contribuabilul nu trebuie sancționat pentru erori tehnice sau sistemice care nu îi sunt imputabile. O asemenea abordare este necesară pentru respectarea principiilor securității juridice, bunei-credințe și previzibilității raporturilor dintre operatorii economici și autoritatea vamală..

Modificările propuse la *articolul 12* sunt necesare în vederea implementării acțiunilor prevăzute în Foaia de parcurs „Implementarea Legii nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii”, prin asigurarea unui cadru normativ care permite desfășurarea activității de broker vamal în condiții mai flexibile și eliminarea unor sarcini administrative aferente utilizării licențelor emise în formă electronică.

Se propune *modificarea articolului 22 alineatul (5)*, în vederea aducerii normei în concordanță cu art. 129 alin. (1) din Codul administrativ, care stabilește că actul administrativ individual transmis prin mijloace electronice de comunicație se consideră comunicat începând cu următoarea zi lucrătoare de la data trimiterii.

Proiectul prevede *completarea articolului 48 alineatul (2) cu literele i) și j)*, pentru clarificarea cadrului legal privind serviciile speciale oferite de Serviciul Vamal și optimizarea utilizării resurselor administrative, într-un mod proporțional și justificat.

Se propune completarea Codului vamal cu *articolul 54¹*, în vederea instituirii unui mecanism de protecție a declarantului de bună-credință în situația în care Serviciul Vamal modifică clasificarea tarifară a mărfurilor, după ce anterior a acceptat în mod constant aceeași clasificare pentru mărfuri identice sau cu caracteristici tehnice similare.

Necesitatea reglementării derivă din faptul că modificarea ulterioară a clasificării tarifare poate genera, pentru perioadele anterioare, obligații suplimentare privind achitarea drepturilor de import sau de export, precum și a accesoriilor aferente, chiar și în situația în care declarantul a acționat cu bună-credință, a furnizat informații complete și exacte și a urmat o practică tarifară acceptată anterior de autoritatea vamală.

În acest context, norma propusă urmărește consolidarea securității juridice și a principiului bunei-credințe în raporturile dintre declarant și autoritatea vamală, prin excluderea recuperării a posteriori a diferențelor de drepturi de import/export și a accesoriilor aferente pentru perioada anterioară comunicării noii clasificări tarifare,

atunci când sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute de lege.

Mecanismul propus este condiționat de existența unei practici administrative efective și verificabile, materializată prin acceptarea succesivă a unor declarații vamale privind mărfuri identice sau cu caracteristici tehnice identice, inclusiv în urma efectuării controlului documentar și/sau fizic. Totodată, protecția se aplică exclusiv în cazul în care declarantul a furnizat informații complete și conforme cu realitatea și nu există indicii privind declarații false, disimularea informațiilor sau săvârșirea unei fraude vamale.

În același timp, pentru a preveni aplicarea nejustificată a mecanismului de protecție, se prevede expres că acesta nu se aplică declarațiilor validate exclusiv prin culoarul verde sau prin validare informatică automată, în lipsa intervenției directe a funcționarului vamal, întrucât într-o asemenea situație nu poate fi reținută existența unei practici administrative efective a autorității vamale.

Se propune racordarea prevederilor Codului vamal la prevederile Legii nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, fiind asigurate ajustări la prevederile *articolului 128 alineatul (1) litera a)*, *articolul 131¹ alineatul (1)*, *articolul 131² alineatele (1) și (2) și articolul 356 alineatul (3) litera j) din Codul vamal*.

La fel, în scopul racordării la prevederile Legii nr.139/2012 cu privire la ajutor de stat, și anume în partea ce ține de acordarea scutirii de plată a taxei vamale pentru anumit spectru de mărfuri, se propune ajustarea *articolului 277²⁵ din Codul vamal*.

Se propune *modificarea articolului 318 alineatul (6)* prin concretizarea etapei la care urmează a fi calculate penalitățile.

Se propune completarea *alineatului (1) al articolului 352* cu un enunț care prevede posibilitatea realizării controlului ulterior în comun cu alte instituții sau organe de control. Modificarea are drept scop consolidarea cooperării interinstituționale și eficientizarea activităților de control, în special în cazul verificărilor ce vizează operațiuni complexe sau cu risc sporit de fraudă. Această abordare va permite valorificarea competențelor și a informațiilor deținute de diferite autorități publice, contribuind la îmbunătățirea capacității de prevenire și depistare a încălcărilor legislației vamale și la alinierea practicilor naționale la mecanismele de cooperare utilizate de autoritățile vamale din Uniunea Europeană.

Totodată, actuala redacție a *articolului 355 alineatul (3) litera e) și alineatul (4) litera e)* din Codul vamal, creează o omisiune legislativă și o potențială confuzie în aplicare. Modificarea propusă, este necesară pentru a asigura corelarea normelor interne ale Codului vamal, facilitând un proces echitabil de emitere a deciziilor și de exercitare

a dreptului de a fi ascultat.

Proiectul prevede prelungirea cu un an a perioadei în care eliberarea autorizației de perfecționare activă și derularea regimului de perfecționare activă se efectuează fără obligativitatea constituirii unei garanții prin *modificarea alineatului (3) al articolului 427*.

La fel, proiectul prevede prelungirea termenului până la 31 decembrie 2027, pentru care nu se va solicita garanție în cazurile în care mărfurile sunt transportate pe cale feroviară, prin ajustarea *alineatului (12) la articolul 427 din Cod*.

Concomitent, proiectul de lege reglementează prelungirea termenului pentru mijloacele de transport rutier înmatriculate în Ucraina care pot rămâne sub regim vamal de admitere temporară până la 01 martie 2028, prin *modificarea alineatului (19) al articolului 427*.

De asemenea, proiectul de lege prevede prelungirea termenului pentru care nu se solicită nicio garanție pentru utilajul, sculele și instrumentele speciale puse la dispoziția unei persoane stabilite pe teritoriul vamal al Republicii Moldova pentru a fi utilizate în procesul de perfecționare activă a mărfurilor, dacă aceste mărfuri rămân în proprietatea unei persoane străine pe toată perioada derulării regimului vamal de admitere temporară până la 31 decembrie 2029, prin *modificarea alineatului (21) al articolului 427*.

Totodată, proiectul reglementează prelungirea termenului pentru care nu se solicită nicio garanție pentru mărfurile introduse în regim vamal de admitere temporară destinate proiectelor de asistență tehnică și proiectelor de asistență investițională finanțate din contul împrumuturilor și/sau granturilor acordate Guvernului până la 31 decembrie 2029, prin *modificarea alineatului (22) al articolului 427*.

Legea nr.146/2025 pentru modificarea unor acte normative (regimul datoriilor vamale și penalitățile aferente pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, reglementări privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală)

Se propune revizuirea prevederilor articolului VIII alineatul (3) în contextul în care redacția actuală generează un risc de interpretare extensivă, făcând trimitere la normele din Codul vamal nr.1149/2000 care stabilesc apariția datoriei vamale la data comiterii faptei (utilizarea contrar destinației). Această abordare distorsionează sensul normei, ducând la aplicarea unor cote de taxare din perioade diferite față de momentul introducerii bunului în țară.

Prin urmare, redacția propusă are drept scop clarificarea faptului, că datoria vamală se determină strict prin raportare la cuantumul tarifar existent la momentul importului. Această precizare elimină incertitudinea juridică creată de corelarea art.127 alin. (1) coroborat cu art.1275 alin. (1) lit.c) și alin.(2) din Codul vamal nr.1149/2000,

asigurând un calcul bazat pe regimul fiscal al bunului, aplicabil la momentul intrării pe teritoriul vamal.

Astfel, modificarea propusă la alineatul (3) urmărește concretizarea elementului de referință la determinarea datoriei vamale. Prin urmare, modificarea normei va asigura aplicarea strictă a tarifelor și accizelor în vigoare la data importului, garantând astfel respectarea principiului certitudinii impunerii și facilitând procesul de conformare a persoanelor care au utilizat mijloacele de transport cu încălcarea regimului de facilități.

Totodată, în vederea asigurării unei aplicări uniforme a prevederilor legii pe întreaga perioadă de aplicare a acesteia, se propune ca modificarea respectivă să producă efecte juridice retroactive începând cu data de 28.06.2025, data intrării în vigoare a legii.

În partea ce ține de intrarea în vigoare a prevederilor prezentei legi, se menționează că acestea vor produce efecte începând cu 1 ianuarie 2027, cu excepția anumitor prevederi, implementarea cărora la data publicării în Monitorul Oficial sau în altă dată stabilită de se justifice prin necesitatea aplicării imediate a unor măsuri favorabile contribuabililor, a unor modificări cu caracter tehnic sau administrativ ori a unor intervenții menite să elimine lacune legislative și să asigure funcționarea eficientă a sistemului fiscal. În asemenea cazuri, aplicarea imediată nu afectează previzibilitatea fiscală într-o măsură semnificativă și contribuie la realizarea promptă a obiectivelor urmărite de legiuitor.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

A fost examinată opțiunea neintervenției asupra ajustării cadrului normativ actual, însă lipsa implicării în acest sens poate aprofunda problemele economice și sociale, afectând pe termen lung, stabilitatea și progresul economic.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, având în vedere că prin îmbunătățirea politicilor se urmărește creșterea veniturilor bugetare, sustenabilitatea finanțelor publice și stabilitatea macroeconomică.

În particular, în partea ce ține de măsurile propuse în materie de TVA, acestea vor avea un impact pozitiv asupra capacităților de administrare fiscală și vamală prin simplificarea mecanismelor de aplicare și monitorizare a TVA. Reducerea numărului excepțiilor fiscale diminuează complexitatea administrării fiscale, facilitează procesele de control și poate reduce riscurile de interpretare neuniformă a legislației.

Totodată, instituirea mecanismului de impozitare a coletelor poștale presupune dezvoltarea și ajustarea mecanismelor operaționale și administrative necesare pentru identificarea, declararea și colectarea obligațiilor fiscale aferente comerțului electronic transfrontalier.

Pe termen lung, simplificarea cadrului fiscal poate contribui la eficientizarea activității instituțiilor responsabile de administrarea fiscală și vamală și la sporirea gradului de conformare voluntară.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Modificările propuse în partea ce ține de impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, prin extinderea termenului de amânare a achitării impozitului pe venit, până la anul 2029, poate determina diminuarea temporară a încasărilor bugetare aferente impozitului pe venit al persoanelor juridice. Pe termen mediu și lung însă, se estimează compensarea acestui efect prin creșterea investițiilor, extinderea activităților economice și majorarea bazei fiscale. Este de menționat că acest mecanism, inițial, a fost propus pentru perioadele fiscale 2023-2026. Pe parcursul anilor 2023-2025, de mecanismul respectiv au beneficiat mai mult de 8 mii de agenții economici, care au avut posibilitate de a reinvesti profitul obținut în dezvoltarea afacerilor, prin procurarea echipamentelor, dezvoltarea tehnologiilor sau extinderea spectrului de producere.

În partea ce vizează propunerea de ajustare a cotelor impozitului pe venit asupra veniturilor investiționale obținute de către persoanele fizice, măsura va avea un impact pozitiv asupra veniturilor bugetului public național prin creșterea încasărilor. Totodată, aceasta contribuie la consolidarea sustenabilității fiscale și la diversificarea surselor de venit bugetar, reducând dependența de impozitarea veniturilor din muncă.

În partea ce ține de TVA, revizuirea cotelor de impozitare, eliminarea unor scutiri și aplicarea principiului neutralității fiscale vor contribui la lărgirea bazei de impozitare și la consolidarea veniturilor bugetare.

În partea ce ține de accize, extinderea bazei de impozitare asupra unor categorii suplimentare de produse va genera venituri suplimentare la bugetul public național și va contribui la realizarea obiectivelor de sănătate publică.

În partea ce ține de taxele locale și impozitul pe bunurile imobiliare, impactul financiar asupra bugetelor locale urmează a fi determinat în funcție de deciziile adoptate de autoritățile administrației publice locale în exercitarea competențelor extinse propuse prin proiect.

Pe termen scurt, implementarea măsurilor poate implica anumite costuri administrative aferente ajustării sistemelor informaționale și proceselor operaționale, însă acestea pot fi compensate ulterior prin eficiența administrativă și creșterea veniturilor fiscale.

Ansamblul de măsuri propuse, deși presupune inclusiv sporirea încasărilor nete la buget, țintește îmbunătățirea mediului investițional și reducerea potențialului de evaziune fiscală (mai dificil de cuantificat la această etapă).

În ce privește impactul bugetar direct asupra bugetului de stat, acesta se prezintă după cum urmează:

IPV PJ + IPV PF +	TVA	Accize	Total
-------------------	-----	--------	-------

taxa de viciu			
+ 820 milioane de lei	+ 1,6 miliarde de lei	+ 2.7 miliarde de lei	+ 5,1 miliarde de lei

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul va avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri prin:

- continuarea amânării achitării impozitului pe venit în cazul profitului nedistribuit, inclusiv și pentru companiile care au cifra de afaceri sau total active până la 200 mil. lei;
- reducerea numărului de excepții și facilități fiscale și instituirea unor reguli uniforme de impozitare;
- excluderea obligației de a reține și declara impozitul pe venit aferent creșterii de capital determinat în raport cu relații cu persoanele fizice.

Revizuirea tratamentului fiscal al TVA pentru unele categorii de mărfuri și servicii va contribui la reducerea costurilor de conformare, eliminarea riscurilor de interpretare neuniformă și crearea unor condiții concurențiale echitabile între operatorii economici.

Totodată, anumite categorii de contribuabili pot suporta costuri suplimentare ca urmare a eliminării unor facilități fiscale, a extinderii bazei impozabile și a ajustării regimurilor fiscale preferențiale existente, și anume în cazul introducerii taxei de viciu și taxa pentru gestionarea fluxurilor de trimiteri poștale.

4.4. Impactul social

Implementarea măsurilor privind TVA pot genera efecte sociale atât directe, cât și indirecte, prin modificarea tratamentului fiscal aplicabil unor categorii de mărfuri și servicii.

Totodată, având în vedere caracterul social al produselor care fac parte din categoria bunurilor de strictă necesitate și ocupă o pondere importantă în consumul gospodăriilor populației, se menține aplicarea unei cote reduse de 8% pentru aceste produse. Măsura respectivă contribuie la limitarea impactului asupra prețurilor de consum și la menținerea accesibilității alimentelor de bază, în special pentru categoriile vulnerabile ale populației.

Concomitent, menținerea de la 01.04.2027 a cotei reduse a TVA de 8% pentru un consum de 150 m³ de gaze naturale și a scutirii de TVA cu drept de deducere pentru un consum de 100kW de energie electrică permite orientarea facilităților fiscale către acoperirea necesităților de bază ale consumatorilor casnici. Astfel, măsura are un caracter ținut, fiind orientată către susținerea consumului esențial, fără a afecta semnificativ baza de impozitare.

În partea ce ține de accize, extinderea bazei accizabile pentru produse cu impact negativ asupra sănătății poate contribui la reducerea consumului acestora și la îmbunătățirea indicatorilor de sănătate publică.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de lege nu introduce categorii noi de date cu caracter personal care urmează a fi colectate de autoritățile fiscale sau vamale și nu extinde semnificativ

volumul datelor prelucrate în raport cu regimul existent.

Proiectul nu instituie restrângeri suplimentare ale drepturilor persoanelor vizate și nu generează riscuri suplimentare semnificative pentru drepturile și libertățile fundamentale ale acestora comparativ cu cadrul normativ existent. Eventualele riscuri asociate prelucrării datelor cu caracter personal urmează a fi gestionate prin aplicarea măsurilor tehnice și organizatorice de securitate prevăzute de legislația în domeniul protecției datelor cu caracter personal și al securității cibernetice.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul de lege nu instituie diferențieri de tratament bazate pe criteriul de sex, gen, vârstă, origine etnică, religie sau alte criterii protejate și se aplică în mod egal tuturor contribuabililor care se află în situații comparabile.

Măsurile propuse urmăresc simplificarea și uniformizarea regimurilor fiscale, aplicarea unor reguli fiscale neutre și extinderea bazei impozabile, fără a stabili condiții distincte pentru femei sau bărbați. Astfel, prevederile proiectului respectă principiul egalității de tratament și nu generează efecte discriminatorii directe.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Simplificarea și digitalizarea proceselor fiscale și de raportare pot determina reducerea utilizării documentelor pe suport de hârtie și a costurilor administrative aferente, contribuind indirect la utilizarea mai eficientă a resurselor.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Măsurile normative propuse nu urmăresc transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Măsurile normative propuse nu urmăresc crearea cadrului juridic intern pentru aplicarea legislației UE

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale. Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege a fost plasat pe site-ul Ministerului Finanțelor la compartimentul transparența decizională, și poate fi accesat pe link-ul: <https://www.mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Biarea-elabor%C4%83rii-proiectului-738>

Astfel, în conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul a fost pus spre consultare pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor la următorul link:

<https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-privind-simplificarea-legisla%C8%9Biei-0>

și

<https://mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-organizarea-consult%C4%83rilor-publice-repetat%C4%83>

Totodată, proiectul a fost consultat cu toate părțile interesate, inclusiv autoritățile publice și mediul de afaceri.

Respectiv, proiectul definitivat a fost publicat la următorul link: <https://mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-publicarea-proiectului-definitivat-5>

7. Concluziile expertizelor

Expertiza anticorupție

Proiectul de lege privind modificarea Codului fiscal nr. 1163/1997, Codului vamal nr. 95/2021 și a altor acte normative este elaborat în scopul consolidării și perfecționării cadrului normativ existent, prin instituirea unor reglementări mai clare, previzibile și eficiente, capabile să asigure o aplicare uniformă a normelor legale și să contribuie la creșterea gradului de securitate juridică atât pentru contribuabili, cât și pentru autoritățile responsabile de administrarea fiscală și vamală. Necesitatea promovării proiectului de lege rezultă din practica de aplicare a legislației fiscale și vamale, în cadrul căreia au fost identificate anumite lacune normative, neclarități de interpretare, precum și dificultăți de ordin procedural care generează impedimente în procesul de administrare fiscală și de exercitare a drepturilor și obligațiilor contribuabililor. În acest sens, ajustările propuse urmăresc îmbunătățirea mecanismelor de aplicare a legislației, eliminarea normelor susceptibile de interpretări neuniforme și consolidarea unui cadru normativ mai accesibil și mai eficient.

Totodată, propunerile care se regăsesc în proiectul de lege își au originea în solicitările și propunerile recepționate din partea autorităților publice, reprezentanților mediului de afaceri, asociațiilor profesionale, precum și a contribuabililor, care, în procesul de interacțiune cu autoritățile competente și de aplicare a legislației fiscale și vamale, au semnalat existența unor aspecte ce necesită intervenții normative suplimentare”.

Cu referire la „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” autorul descrie informații detaliate în acest sens în nota de fundamentare.

La fel, autorul menționează că prin proiect se propune „ajustarea cadrului normativ național la cerințele actuale ale economiei și în vederea optimizării politicii fiscale și vamale”.

În conținutul proiectului au fost identificate ambiguități administrative în procedura de aplicare a sechestrului a bunurilor ca măsură de asigurare a stingerii obligației fiscale.

În final, recomandăm autorului reexaminarea proiectului prin prisma prezentului raport de expertiză anticorupție și eliminarea factorilor și a riscurilor de corupție identificați.

Expertiza juridică

Toate propunerile și obiecțiile, inclusiv de tehnică legislativă sunt reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare. Întru implementarea definitivă a unor propuneri menționat va fi, după caz, ajustat/elaborat cadrul normativ secundar.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implicarea Serviciului Fiscal de Stat și Serviciului Vamal, conform domeniilor de competență, în vederea realizării acțiunilor care vor reieși ca urmare a adoptării proiectului de lege respectiv.

Ministru

Victoria BELOUS